

**НВП
УКРЕКОПРОЕКТ**

WWW.ECOPRO.COM.UA

+38 (098) 108 40 76

+38 (096) 850 28 18

+38 (063) 326 04 88

email: ukrecoprojekt@gmail.com

п/р IBAN UA903348510000000002600799268

у АБ "ПУМБ"

ЄДРПОУ 43191454

02192, м.Київ, вул.Миропільська, будинок 19

**Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
проекту Плану управління річковим басейном річок Криму
(2025-2030)**

*(із врахуванням пропозицій і зауважень від громадськості та органів
виконавчої влади)*

інв. № підп	Підп. та дата	інв. № дубл.	Зам. інв. №	Підп. та дата

Директор ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Укрекопроект»

Болбат Д.В.

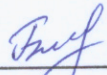
м. Київ – 2024 рік

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ ЗВІТУ

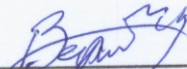
Розробником Звіту про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030) є юридична особа: Товариство з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче підприємство «Укрекопроект», код ЄДРПОУ 43191454, Адреса: 02192, м. Київ, Дніпровський район, вулиця Миропільська, будинок 19. Офіційний веб-сайт: <https://www.ecopro.com.ua/> Телефон: +38098-108-4076, Електронна адреса: ukresorprojekt@gmail.com.

Автори та виконавці Звіту:

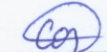
1. Білоус Ян Станіславович – Еколог. Диплом М21 №010704. Ступінь вищої освіти: Магістр. Напрямок підготовки: екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування. Професійна кваліфікація: Організатор природокористування.

 Білоус Я.С.

2. Вербова Альона Сергіївна. Диплом В19 №207874 Напрямок підготовки: Екологія, охорона навколишнього середовища, та збалансоване природокористування. Професійна кваліфікація: Організатор природокористування. Свідоцтво № 229 від 15.11.2019 р. про проходження підвищення кваліфікації за темою «Здійснення оцінки впливу на довкілля (ОВД) в Україні: особливості та перший досвід впровадження. Стратегічна екологічна оцінка».

 Вербова А.С.

3. Созонтова Наталя Володимирівна – гідробіолог. Диплом СК №12376510. Спеціальність: Біологія.

 Созонтова Н.В.

4. Булгак (Пашняк) Анастасія Володимирівна – Еколог. Диплом М 20 №110255 Ступінь вищої освіти: Магістр. Спеціальність: «Екологія». Освітньо – професійна програма «Екологічний контроль та аудит». Свідоцтво № 227 від 15.11.2019 р. про проходження підвищення кваліфікації за темою «Здійснення

Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
проекту Плану управління річковим басейном річок Криму
(2025-2030)

Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дата
Разраб.		Білоус Я.С.		
Пров.		Булгак А.В.		
Т. контр.		Болбат Д.В.		
Н. контр.		Болбат Д.В.		
Утв.		Болбат Д.В.		

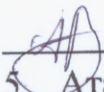
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ ЗВІТУ

Стадія	Аркуш	Аркушів
	2	86

ТОВ «НВП
«УКРЕКОПРОЕКТ»

Підп. та дата	
Зам. інв. №	
інв. № дубл.	
Підп. та дата	
інв. № підп	

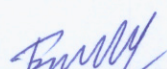
оцінки впливу на довкілля (ОВД) в Україні: особливості та перший досвід впровадження. Стратегічна екологічна оцінка»;

 Булгак А.В.

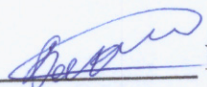
5. Атаєв Сергій Вікторович - Інженер-проектувальник, кандидат технічних наук із спеціальності: «Екологічна безпека» ДК№009054. Диплом РВ 23428294. Ступінь вищої освіти: магістр. Спеціальність: «Екологія та охорона навколишнього середовища». Кваліфікація: магістр – еколог. Кваліфікаційний сертифікат відповідального виконавця окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури Серія АР 012978. Категорія: провідний інженер – проектувальник.

 Атаєв С.В.

6. Білушенко Анатолій Анатолійович – Біолог. Диплом ЕР № 32423034. Ступінь вищої освіти: спеціаліст. Спеціальність: Екологія та охорона навколишнього середовища». Професійна кваліфікація: Еколог. Науковий ступінь: кандидат біологічних наук. Диплом к.б.н ДК №019584 із спеціальності: Зоологія.

 Білушенко А.А.

7. Болбат Дмитро Володимирович – Директор «НВП УКРЕКОПРОЕКТ». Диплом НК №28561651 Спеціальність: Будівництво та цивільна інженерія. Свідоцтво №230 від 15.11.2019 р. про проходження підвищення кваліфікації за темою «Здійснення оцінки впливу на довкілля (ОВД) в Україні: особливості та перший досвід впровадження. Стратегічна екологічна оцінка».

 Болбат Д.В.

Підп. та дата						Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)		
Зам. інв. №						ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ ЗВІТУ		
інв. № дубл.						Стадія	Аркуш	Аркушів
							3	86
Підп. та дата						ТОВ «НВП «УКРЕКОПРОЕКТ»		
інв. № підп	Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дата			
	Разраб.		Білоус Я.С.					
	Пров.		Булгак А.В.					
	Т. контр.		Болбат Д.В.					
	Н. контр.		Болбат Д.В.					
	Утв.		Болбат Д.В.					

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально - економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Після підписання в 2014 році Угоди про асоціацію Україна – ЄС було розпочато процес апроксимації національного законодавства до законодавства ЄС в галузі управління водними ресурсами та якості води. Протягом останніх років було розроблено та прийнято низку законів та інших нормативно-правових актів. Зокрема, в 2016 році Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом», де закріплюється управління водними ресурсами за басейновим принципом.

Відповідно до ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку» плани, як документ державного планування підлягають проходженню процедури стратегічної екологічної оцінки, тому об'єктом оцінки даного звіту СЕО є документ державного планування загальнодержавного рівня - План управління річковим басейном річок Криму (2025-2030), розроблення якого передбачено статтею 13² Водного кодексу України.

Стратегічна екологічна оцінка - процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби - транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та

Підп. та дата											
Зам. інв. №											
інв. № дубл.											
Підп. та дата											
інв. № підп.											
						Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)					
	Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дата	ВСТУП			Стадія	Аркуш	Аркушів
	Разраб.		Білоус Я.С.							4	86
	Пров.		Булбак А.В.						ТОВ «НВП «УКРЕКОПРОЕКТ»		
	Т. контр.		Болбат Д.В.								
	Н. контр.		Болбат Д.В.								
	Утв.		Болбат Д.В.								

консультацій, інформування про затвердження документа державного планування та здійснюється у порядку, визначеному цим Законом.

Стратегічна екологічна оцінка документів державного планування дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування. Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) - це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Досвід багатьох країн продемонстрував високу ефективність СЕО, як інструмента планування, що сприяє якості розроблених планів, програм, стратегій тощо.

Звіт зі стратегічної екологічної оцінки було виконано у відповідності до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 р. № 296.

Розроблення звіту СЕО дозволить перейти до етапу затвердження Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030), що забезпечить комплексне та організоване вирішення питань щодо покращення якості водних ресурсів на території басейну після деокупації півострову.

Підп. та дата						Підп. та дата			
Зам. інв. №						інв. № дубл.			
Підп. та дата						інв. № підп.			
Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)									
							ВСТУП		
							Стадія	Аркуш	Аркушів
								5	86
							ТОВ «НВП «УКРЕКОПРОЕКТ»		
Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дата					
Разраб.		Білоус Я.С.							
Пров.		Булбак А.В.							
Т. контр.		Болбат Д.В.							
Н. контр.		Болбат Д.В.							
Утв.		Болбат Д.В.							

ЗМІСТ

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ ЗВІТУ	2
ВСТУП.....	4
ЗМІСТ	6
СКОРОЧЕННЯ ТА АБРЕВІАТУРИ.....	9
1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ПРОГРАМИ, ЇЇ ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	10
1.1 Зміст та основні цілі ПУРБ	10
1.2 Зв'язок ПУРБ з іншими документами державного планування	11
2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	13
2.1 Загальна характеристика річкового басейну.....	13
2.2 Кліматичні умови.....	15
2.3 Атмосферне повітря.....	16
2.4 Водні ресурси	16
2.5 Земельні ресурси та ґрунти.....	22
2.6 Геологія та надра.....	22
2.7 Біорізноманіття та ландшафти.....	26
2.8 Природні території та об'єкти	28
2.9 Безпека життєдіяльності населення та його здоров'я	36
2.10 Матеріальні активи	42
2.11 Об'єкти культурної спадщини.....	43
2.12 Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено	45
3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	46
4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ,	

Підп. та дата						Звіт про стратегічну екологічну оцінку проєкту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)		
Зам. інв. №								
інв. № дубл.								
Підп. та дата								
інв. № підп.								
	Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дата	ЗМІСТ		
	Разраб.		Білоус Я.С.			Стадія	Аркуш	Аркушів
	Пров.		Булгак А.В.			6	86	
	Т. контр.		Болбат Д.В.			ТОВ «НВП «УКРЕКОПРОЕКТ»		
	Н. контр.		Болбат Д.В.					
	Утв.		Болбат Д.В.					

ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	47
5 ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	51
5.1 Основні міжнародні та національні зобов'язання	51
5.2 Шляхи врахування зобов'язань під час підготовки документа державного планування	55
5.3 Процедура ОВД.....	58
5.4 Дотримання вимог процедури проведення СЕО	58
6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ	60
7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	62
8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ).....	63
8.1 Виправдані альтернативи.....	63
8.2 Використані методи при складанні Звіту	64
8.3 Труднощі, що виникли у ході розробки звіту СЕО	64
9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	66
10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)	74
11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ	75

Підп. та дата	Підп.	та	дата					
Зам. інв. №	Зам.	інв.	№					
інв. № дубл.	інв.	№	дубл.					
Підп. та дата	Підп.	та	дата					
інв. № підп.	Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дата	ЗМІСТ		
	Разраб.	Білоус Я.С.						
	Пров.	Булгак А.В.				Стадія	Аркуш	Аркушів
	Т. контр.	Болбат Д.В.					7	86
	Н. контр.	Болбат Д.В.				ТОВ «НВП «УКРЕКОПРОЕКТ»		
	Утв.	Болбат Д.В.						

Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
проекту Плану управління річковим басейном річок Криму
(2025-2030)

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	77
ДОДАТКИ.....	81
Додаток 1 Розміщення Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки на сайті Держводагенства України.....	82
Додаток 2 Свідоцтво № 227.....	84
Додаток 3 Свідоцтво №230.....	85
Додаток 4 Свідоцтво №229.....	86

Підп. та дата	інв. № дубл.	Зам. інв. №	Підп. та дата	Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)				
				Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дата
інв. № підп.	Разраб.	Білоус Я.С.				Стадія	Аркуш	Аркушів
	Пров.	Булгак А.В.					8	86
	Т. контр.	Болбат Д.В.				ТОВ «НВП «УКРЕКОПРОЕКТ»		
	Н. контр.	Болбат Д.В.						
	Утв.	Болбат Д.В.						

СКОРОЧЕННЯ ТА АБРЕВІАТУРИ

План, ПУРБ	План управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)
МПВ	Масиви поверхневих вод
МПЗВ	Масиви підземних вод
ШМПВ	Штучний масив поверхневих вод
ІЗМПВ	Істотно змінений масив поверхневих вод
ЗСО	Зона санітарної охорони
ВРД ЄС	Водна рамкова директива Європейського Союзу
РБР	Район басейну річок
ПЗ	Програма заходів
ДДП	Документ державного планування
СЕО	Стратегічна екологічна оцінка
ОВД	Оцінка впливу на довкілля
ГДК	Гранично допустима концентрація
ЗР	Забруднюючі речовини
КОС	Каналізаційні очисні споруди
ОС	Очисні споруди
КНС	Каналізаційні насосні станції
ТПВ	Тверді побутові відходи
ПЗФ	Природно-заповідний фонд
ГТС	Гідротехнічні споруди
ПММ	Паливно-мастильні матеріали
БУВР	Басейнове управління водних ресурсів

Підп. та дата	Зам. інв. №	інв. № дубл.	Підп. та дата	інв. № підп.
---------------	-------------	--------------	---------------	--------------

Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)				
Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дата
Разраб.		Білоус Я.С.		
Пров.		Булгак А.В.		
Т. контр.		Болбат Д.В.		
Н. контр.		Болбат Д.В.		
Утв.		Болбат Д.В.		
СКОРОЧЕННЯ ТА АБРЕВІАТУРИ				
		Стадія	Аркуш	Аркушів
			9	86
ТОВ «НВП «УКРЕКОПРОЕКТ»				

1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ПРОГРАМИ, ЇЇ ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

1.1 Зміст та основні цілі ПУРБ

План управління річковим басейном річок Криму (2025-2030) є документом державного планування загальнодержавного рівня, яким визначаються основні екологічні цілі для поверхневих, підземних вод і зон (територій), які підлягають охороні та комплекс заходів для їх досягнення.

Розроблення ПУРБ передбачено статтею 13² Водного кодексу України. Порядок розроблення ПУРБ затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18.05.2017 № 336.

Проект ПУРБ розроблявся Державним агентством водних ресурсів України разом з Державною службою геології та надр України, центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, іншими заінтересованими сторонами.

Стратегічні екологічні цілі ПУРБ наведені у таблиці нижче.

Таблиця 1.1.1 Цілі ПУРБ

№	Об'єкт	Екологічні цілі
1	Поверхневі води	1) запобігання погіршенню стану всіх МПВ;
		2) досягнення / підтримання доброго екологічного та хімічного стану всіх МПВ природних категорій (річки, озера, перехідні та прибережні води);
		3) досягнення / підтримання доброго екологічного потенціалу та хімічного стану істотно змінених та штучних МПВ;
		4) поступове зменшення до повної відсутності забруднення небезпечними речовинами.
2	Підземні води	1) запобігання погіршенню стану всіх МПЗВ;
		2) досягнення / підтримання доброго кількісного та хімічного стану всіх МПЗВ;
		3) запобігання та обмеження забруднення підземних вод.
3	Зони (території), які підлягають охороні:	Досягнення стандартів та цілей, як того вимагає чинне законодавство для:
		1) об'єктів Смарагдової мережі;
		2) зон санітарної охорони;
		3) зон охорони цінних видів водних біоресурсів;
		4) масивів поверхневих / підземних вод, які використовуються для рекреаційних,

Підп. і дата	
Зм. інв. №	
інв. № дубл.	
Підп. і дата	
інв. № підп.	

Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат

	лікувальних, курортних та оздоровчих цілей, а також води, призначені для купання;
	5) зон, вразливих до (накопичення) нітратів;
	б) уразливих та менш уразливих зон, визначених відповідно до критеріїв, що затверджуються Міндовкілля.

Допускається відтермінування дати досягнення цілі на період 6 років (до 2036 року), але не довше, ніж на 12 років (до кінця 2042 року) від кінця впровадження першого циклу плану управління річковим басейном (2030 рік).

У зв'язку з відсутністю можливості здійснення моніторингу вод та отримання актуальної інформації про стан району річкового басейну з 2014 року можливість впровадження ефективних природоохоронних заходів стане реальною лише після деокупації півострову та проведенню відповідних моніторингових досліджень.

Програма заходів (далі - ПЗ) буде розроблена відповідно до «Методичних рекомендацій щодо встановлення екологічних цілей, розробки програми заходів та виконання аналізу економічної ефективності програми заходів Плану управління річковим басейном» (Методичні рекомендації), схвалених на засіданні науково-технічної ради Держводагентства України від 12 липня 2023 року. Вона розробляється на період 6 років, починаючи з першого циклу плану на 2025 -2030 роки. Початок реалізації заходу має бути не пізніше третього року від початку циклу (не пізніше 1 січня 2028 року). Під час реалізації дозволяється вносити доповнення та зміни до затвердженої ПЗ, що особливо важливо, оскільки спрогнозувати дату звільнення АР Крим неможливо.

Затвердження ПУРБ дозволить досягти екологічних цілей, що будуть визначені на основі проведених моніторингових досліджень на звільнених територіях та забезпечити збалансоване інтегроване управління водними ресурсами, що не виснажує природні екосистеми і забезпечує досягнення/підтримання «доброго» стану вод.

1.2 Зв'язок ПУРБ з іншими документами державного планування

Розроблення ПУРБ відповідає Основним засадам (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року, затвердженим Законом України від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII, Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 року № 1264-XII, цілям та заходам, визначеним Національним планом дій з охорони

Підп. і дата
Зм. інв. №
нв. № дубл.
Підп. і дата
інв. № підп.

					Звіт про стратегічну екологічну оцінку проскту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 11
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		

навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 № 443-р, Водною стратегією України на період до 2050 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134-р, Морською природоохоронною стратегією України, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.10.2021 № 1240-р, та спрямоване на імплементацію Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 23 жовтня 2000 р. “Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики” (Водна Рамкова Директива), що є зобов’язанням України в рамках реалізації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і її державами-членами, з іншої сторони.

У зв’язку із захопленням території АР Крим фінансування будь-яких бюджетних Програм різного рівня та фондів, які виконувались у басейні річок Криму з 2014 року було припинено, проте Держводагенством, Міндовкіллям, ДСНС розроблено План управління ризиками затоплення на окремих територіях у межах району басейну річок Криму на 2023—2030 роки, що безпосередньо стосується даного ПУРБ.

З метою гармонізації з Планом управління ризиками затоплення на окремих територіях у межах району басейну річок Криму заходи Плану управління річковим басейном будуть переглядатись кожні шість років, що дозволить забезпечити єдиний період планування обох планів та впровадити інтегроване управління басейном річок Криму.

Інв. № підп.						Звіт про стратегічну екологічну оцінку проєкту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 12
	Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		
Інв. № підп.							
Підп. і дата							
нв. № дубл.							
Зм. інв. №							
Підп. і дата							

2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

При аналізі та оцінці поточного стану довкілля територій у межах басейну річок Криму у зв'язку з неможливістю проведення моніторингових досліджень починаючи з 2014 року використовувалась інформація, що наведена на сайті Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим (<https://ppu.gov.ua/>) у розділі «Документи», а також інформація, що зазначена у ДДП «План управління ризиками затоплення на окремих територіях у межах району басейну річок Криму на 2023—2030 роки».

2.1 Загальна характеристика річкового басейну

Територія РБР Криму розміщується в межах двох адміністративно-територіальних одиниць України – Автономної Республіки Крим та м. Севастополя.

У районі басейну річок Криму розташований 1051 населений пункт, з них 75 міських населених пунктів (міст — 18, селищ міського типу — 57) та 976 сільських населених пунктів (селищ — 42, сіл — 934). Населення басейну становить близько 2 380 тис. осіб. Переважна більшість населення проживає у містах, близько 1 320 тис. осіб (55,4 відсотка), кількість сільського населення — близько 770 тис. осіб (32,4 відсотка). У селищах міського типу та селищах проживає відповідно 11,7 та 0,4 відсотка населення району басейну річок Криму.

Площа водозбору річок басейну – 27,2 тис. км². Басейн охоплює 4,6% території України.

Гідрографічна мережа РБР Криму включає 331 річку із площею водозбору більше 10 км² та 19 озер із площею більше 0.5 км².

Інв. № підп.	Підп. і дата	нв. № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт про стратегічну екологічну оцінку проскту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк
						13
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		

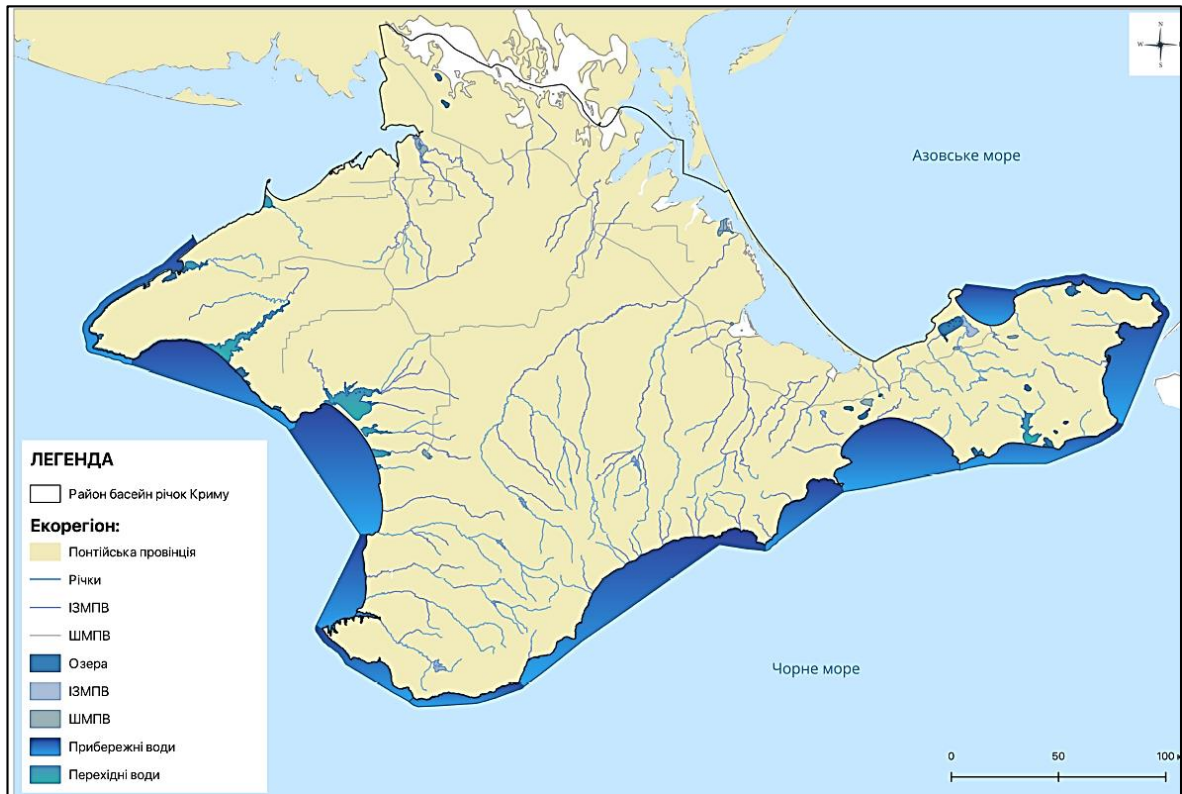

Рисунок 2.1.1 Басейн річок Криму

Згідно з наказом Міністерства екології та природних ресурсів України №103 від 3 березня 2017 року «Про затвердження Меж районів річкових басейнів, суббасейнів та водогосподарських ділянок» у РБР Криму виділяється 8 водогосподарських ділянок.

Район басейну річок Криму є цілісним, складається з басейнів річок Криму та прибережних вод (акваторія Чорного та Азовського морів між береговою лінією та лінією у територіальному морі на відстані однієї морської милі від вихідної лінії, що використовується для визначення ширини територіального моря). Межа району басейну річок Криму проходить по лінії адміністративного кордону Автономної Республіки Крим і Херсонської області та через населені пункти по лінії вододілу.

Таблиця 2.1.1 Загальна характеристика території АР Крим (за даними наведеними у Екологічному паспорті за 2010 рік)

Дата утворення	12.02.1991 р.
Територія, км ²	26,081 тис. км ²
Кількість адміністративних районів	14
Кількість міст	16
з них: республіканського підпорядкування (значення)	11
Кількість селищ	56
Кількість сіл	956

Чисельність населення, тис. чол..	1967,3
Щільність населення тис. чол. на 1 км ²	75,4 чол./км ²

2.2 Кліматичні умови

Більша частина РБР Криму входить до помірної кліматичної зони південної атлантико- континентальної кліматичної області. Південний берег Криму розташовується у субтропічній кліматичній зоні і є частиною середземноморської кліматичної області.

Для степової зони Криму характерними є суворі посушливі умови. Річна кількість атмосферних опадів не перевищує 400-500 мм. Зокрема, в теплий період року (квітень - жовтень) цей показник не перевищує 300 мм, а в холодний період (листопад - березень) - 175-200 мм. У Кримських горах величина річного обсягу атмосферних опадів стрімко зростає до 1000-1060 мм, особливо в холодний період, коли випадає до 500-550 мм, майже така ж кількість атмосферних опадів випадає і в теплий період року. На південному узбережжі Криму річна сума атмосферних опадів у серед- ньому не перевищує 600 мм, розподіл між теплим та холодним періодом також є майже однаковим – по 300 мм за кожний період.

Сніговий покрив на південному березі Криму рідко тримається більше 20 днів і в середньому встановлюється на 15 днів. У Кримських горах сніговий покрив утримується протягом 100 днів і поступово зменшується у напрямку на північ, де в степовій зоні узбережжя морів тримається протягом 40 днів. На території степового Криму найбільша кількість в Україні зимових відлиг протягом року – 50-70 днів.

Середньорічна температура повітря в РБР Криму також розподілена нерівномірно, зокрема у гірській частині. На рівнинній території басейну цей показник становить близько 10°C, у горах з висотою середньорічна температура зменшується до 5°C.

За останні 20 років наслідки зміни клімату стають дедалі відчутнішими і вже призводять до змін у ритмі сезонних явищ: смерчів, весняних паводків, посухи тощо. До кінця століття у районі басейну річок Криму за оптимістичними сценаріями динаміки змін клімату температура повітря підвищиться на 2—3°C, а за песимістичними — можливе її збільшення на 3—4°C. Кількість опадів у цілому може змінитися незначно, проте песимістичні оцінки прогнозують можливість їх зменшення влітку порівняно з періодом 1971—2000 років на 20—30 відсотків. Водночас кількість сильних опадів, що

Інв. № підп.	Підп. і дата	Інв. № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт про стратегічну екологічну оцінку проспекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк

безпосередньо позначаються на поверхневому стоку води, до кінця століття істотно зросте.

Найбільш обґрунтовані оцінки тенденцій динаміки клімату та його можливих змін у басейні річок Криму у найближчий коротший прогнозний період до 2050 року свідчать про можливе зростання середньорічної, максимальної і мінімальної температур повітря на 1—1,4°C. Найбільшого потепління слід очікувати в холодний період року, особливо в зимові місяці. Також у районі басейну річок Криму можлива зміна режиму зволоження. Загальна кількість атмосферних опадів за рік значно не зміниться, але існує ймовірність їх істотного перерозподілу між сезонами і місяцями. Ймовірно, збільшиться період без дощів, але при цьому зросте інтенсивність і повторюваність сильних опадів і нерівномірність їх розподілу по території басейну. У межах басейну за прогнозний період варто очікувати збільшення кількості посушливих днів, а також зростання середньої

2.3 Атмосферне повітря

Інформація щодо поточного стану атмосферного повітря відсутня через неможливість проведення моніторингових досліджень (відборів проб стаціонарними постаними, пересувними лабораторіями) на окупованій території.

2.4 Водні ресурси

Враховуючи велику різноманітність у фізико-географічних умовах формування водного стоку в РБР Криму, виділяються чотири гідрологічні райони: район Південного берегу, район західної частини північного схилу, район східної частини північного схилу та район Степового Криму.

У водному режимі річок зазначеного регіону виділяється два періоди: перший – з грудня по квітень, який відзначається найбільшою водністю, найвищими рівнями води та частими паводками, які формуються у результаті частих відлиг, що супроводжуються випадінням рідких атмосферних опадів; другий – з травня по листопад, який відрізняється низькою меженню (навіть до пересихання), яка може перериватися короткочасними, інтенсивними, іноді навіть катастрофічними підйомами рівнів води від сильних опадів.

Витоки більшості річок Криму знаходяться в Кримських горах на висотах 600 - 1000 м абс. На плоских вершинах гір, так званих Кримських яйлах, є райони з відсутністю річкової мережі, що обумовлено наявністю там закарстованих вапняків.

Інв. № підп.	Підп. і дата	№ № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт					Арк
					про стратегічну екологічну оцінку					16
					проскту Плану управління річковим басейном річок Криму					
					(2025-2030)					
					Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат	

Гірські річки Криму відрізняються від гірських річок Карпат тим, що вони пересихають на тривалий час чи переходять у підземні (карстові) потоки. У Кримських горах паводки характерні протягом зими та весни. В горах частими є водоспади, наявність валунів, серед яких біжить річковий потік. У підніжжях гір ширина долин річок зростає до 1 км і більше. Русла здебільшого є звивистими. Це переважно невеликі річки, ширина яких в межень рідко перевищує 6 – 8 м.

Річки характеризуються найбільшими значеннями водності на верхніх ділянках і значним її зменшенням на середніх та нижніх ділянках. У режимі рівнів річок виділяють два періоди: перший осінньо-весняний (протікає з листопада-грудня по квітень-травень) характеризується підвищеним станом вод та частими паводками, другий (решта проміжку року) вирізняється низьким меженним рівнем та пересиханням.

Басейни у середній та нижній течії (лісостепова та степова передгірні частини Криму) відрізняються незначним розчленуванням, вирівняною поверхнею, наявністю численних замкнутих западин (поди) і типовими степовими ландшафтами.

Річки північно-західних схилів Головної гряди Кримських гір - це найбільш значні за протяжністю та водністю кримські річки: Альма, Кача, Бельбек, Чорна. Вони течуть з північно-західних схилів Кримських гір зі сходу на захід, майже паралельно одна одній, впадають у Чорне море. Приблизно до середини своєї течії вони мають типово гірський характер. Басейни річок мають витягнуту вздовж річки форму, розширену у верхній частині, яка є основною областю живлення. У передгірській та нижній частинах притоки майже відсутні, а в меженний період у нижній течії ці річки пересихають.

Малі річки північно-східних схилів Головної гряди Кримських гір течуть в північному напрямку і впадають в затоку Сиваш Азовського моря. Але вони маловодні, часто не досягають її і губляться на рівнині.

Річка Салгир - найбільша річка Криму. За витік прийнято місце злиття у с.Перевальне річок Ангари і Кизил-Кобінки (Краснопещерна). Салгир впадає в затоку Сиваш Азовського моря. Водозбірний басейн Салгиру охоплює північні схили Головної гряди Кримських гір, зону передгір'їв і рівнинну частину Криму.

Річки Південного берега Криму – найкоротші, довжиною менше 10 км . Вони беруть початок на південних схилах Головної гряди Кримських гір. Водозбірні площі невеликі (50 - 75 км²). Річки цієї групи відрізняються

Підп. і дата	
Зм. інв. №	
інв. № дубл.	
Підп. і дата	
інв. № підп.	

найбільшими в Криму середньозваженими ухилами. Середні висоти водозборів досягають 900 м. Річкам дають початок великі карстові джерела.

У басейні спостереження за гідрологічним режимом до 2014 року здійснювалися на 34 гідрологічних постах. У зв'язку з тимчасовою окупацією території АР Крим з 2014 року Україна не отримує дані спостережень з гідрологічних постів басейну.

У РБР Криму визначення МПВ проводилося на 331 річці та 19 озерах (згідно даних геопорталу «Водні ресурси України» Державного агентства водних ресурсів України).

В межах РБР Криму визначено 411 МПВ. Визначені МПВ відносяться до таких категорій поверхневих вод: річки, озера, штучні (ШМПВ) та істотно змінені (ІЗМПВ), перехідні води, прибережні води (Рисунок 2.4.1).

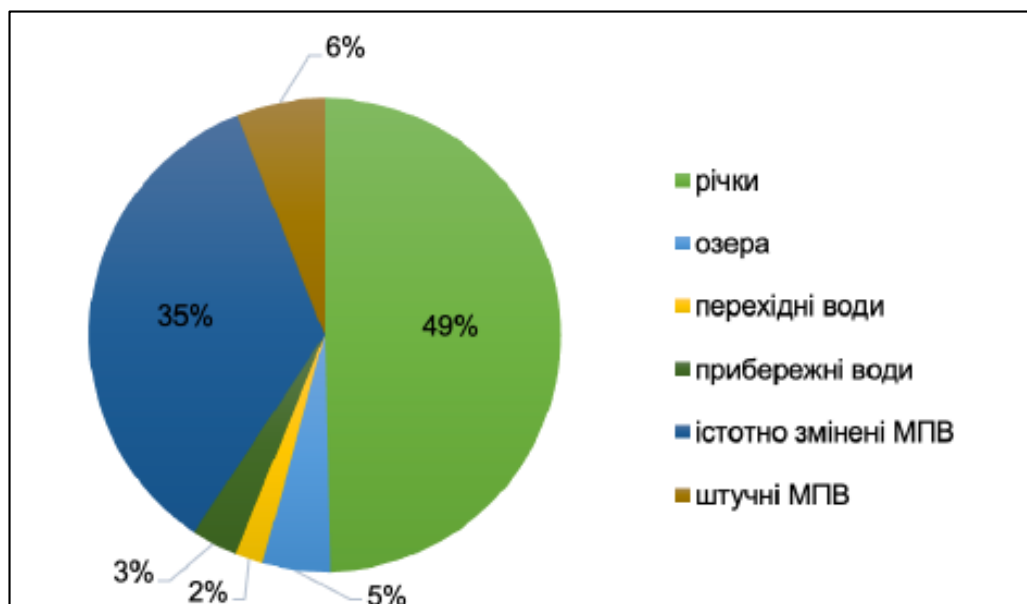

Рисунок 2.4.1 Розподіл МПВ за категоріями

Типологія вищевказаних категорій МПВ наведена у таблиці 2.4.1.

Таблиця 2.4.1 Типологія МПВ басейну Криму

Категорія	Тип МПВ		
	Код	Тип	Кількість
Річки	UA_R_12_S_3_Ca	мала річка на низькогір'ї в вапнякових породах	16
	UA_R_12_S_3_Si	мала річка на низькогір'ї в силікатних породах	22
	UA_R_12_S_4_Ca	мала річка на середньогір'ї в вапнякових породах	11
	UA_R_12_S_4_Si	мала річка на середньогір'ї в силікатних породах	7

	UA_R_12_M_2_Ca	середня річка на височині в вапнякових породах	1
	UA_R_12_M_2_Si	середня річка на височині в силікатних породах	10
	UA_R_12_S_1_Ca	мала річка на низовині в вапнякових породах	11
	UA_R_12_S_1_Si	мала річка на низовині в силікатних породах	45
	UA_R_12_S_2_Ca	мала річка на височині в вапнякових породах	19
	UA_R_12_S_2_Si	мала річка на височині в силікатних породах	40
	UA_R_12_M_1_Ca	середня річка на низовині в вапнякових породах	4
	UA_R_12_M_1_Si	середня річка на низовині в силікатних породах	17
	UA_R_12_L_1_Si	велика річка на низовині в силікатних породах	1
Озера	UA_L_12_S_1_SH_Si	мале озеро на низовині мілке в силікатних породах	5
	UA_L_12_M_1_SH_Ca	середнє озеро на низовині мілке в вапнякових породах	2
	UA_L_12_M_1_SH_Si	середнє озеро на низовині мілке в силікатних породах	11
	UA_L_12_L_1_SH_Si	велике озеро на низовині мілке в силікатних породах	1
Перехідні води	UA_TW_M5_H_C	гіпергалинні закриті лимани	7
	UA_TW_M5_H_O	еврігалинні відкриті лимани	
Прибережні води	UA_CW_M5_M_EX_D_CS		1
	UA_CW_M5_M_EX_I_S		1
	UA_CW_M5_M_EX_I_SS		2
	UA_CW_M5_M_EX_S_SS		1
	UA_CW_M5_M_SH_D_CS		2
	UA_CW_M5_M_SH_D_SS		1
	UA_CW_M5_M_SH_I_S		1
	UA_CW_M5_M_SH_I_SS		2
	UA_CW_M6_M_EX_S_CS		1
	UA_CW_M6_M_SH_S_CS		1
Істотно змінені масиви поверхневих вод	91 МПВ віднесені до ІЗМПВ з причини спрямлення		142
	23 МПВ віднесені до ІЗМПВ з причини зарегульованості		
	28 МПВ віднесені з причини поєднання зарегульованості та спрямлення русла		
Штучні масиви поверхневих вод	11 ШМПВ – канали, 14 ШМПВ – наливні водосховища та ставки		25

Інв. № підп.	Підп. і дата	№ дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата
Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дат.

Оцінити стан водних ресурсів за роки окупації півострову наразі не є можливим, у разі деокупації Автономної Республіки Крим відповідно до програми державного моніторингу вод, затвердженої наказом Держводагентства України від 11.06.2019 р. № 336-р, з метою оцінки буде оцінено гідрохімічний стан і рівні забруднення річкових вод в частині проведення Держводагентством України спостережень на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення.

З початком тимчасової окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополя внаслідок збройної агресії Російської Федерації, Україною в 2014 році було припинено постачання води Північно-Кримським каналом до Кримського півострова.

Даний крок є важливою складовою комплексного політико-дипломатичного та економічного тиску на державу-агресора з метою пришвидшення процесу деокупації тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя та її реінтеграції до складу України, оскільки держава-окупант неспроможна самотійно забезпечувати водними ресурсами Кримський півострів, а жоден з проектів російської окупаційної адміністрації, спрямований на подолання «водної кризи» в Криму (опріснення морської води, водогін з Кубані тощо), неможливо реалізувати у коротко- чи навіть середньостроковій перспективі.

Проте останнім часом питання відновлення Україною постачання води до Криму набуло широкого суспільно-політичного резонансу в інформаційному середовищі як в Україні, так і на тимчасово непідконтрольній території Кримського півострова. Відповідно, постає потреба розібратися у найбільш актуальних та контроверсійних аспектах проблеми.

За даними Державного агентства водних ресурсів України, до 2014 року на Кримський півострів протягом останнього десятиріччя Північно-Кримським каналом щорічно подавалося понад 1 млрд. куб. м дніпровської води, що становило до 75 – 85% від загального водоспоживання в Автономній Республіці Крим.

Наприклад, в 2013 році Північно-Кримським каналом до Автономної Республіки Крим було подано 1,134 млрд. куб. м води, у тому числі на потреби:

- зрошення – 952 млн. куб. м (83,95% від водоподачі в Крим);
- господарсько-побутові потреби населення (наповнення водосховищ) – 103 млн. куб. м (9,08%);

Інв. № підп.	Підп. і дата				Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 20
	Зм. інв. №					
	Інв. № дубл.					
	Підп. і дата					
	Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.		

- рибне господарство – 19 млн. куб. м (1,68%);
- інші потреби – 60 млн. куб. м (5,29%).

Як бачимо, найбільша частка використання води з Північно-Кримського каналу припадала саме на потреби агропромислового та індустріального комплексів Кримського півострова.

Натомість місцеві водні ресурси Криму складають у середньому по водності 910 млн. куб. м на рік, зменшуючись в особливі посушливі та маловодні роки до 430 млн. куб. м. Прогнозовані запаси підземних вод оцінені в 445,5 млн. куб. м/рік.

Згідно з даними державного обліку водокористування, на питні та господарсько-побутові потреби у межах Автономної Республіки Крим щороку використовувалося близько 101-105 млн. куб. м води, що приблизно у 9 разів менше сумарного місцевого стоку (та у 4 рази у маловодні роки). Тобто, питні та господарсько-побутові потреби населення і водокористувачів Криму можуть бути у повній мірі забезпечені місцевим стоком навіть у маловодні роки.

Крім того, за оцінками експертів, одна людина споживає приблизно 52 – 54 куб. м води на рік. Отже, навіть з урахуванням збільшення фактичної чисельності населення Кримського півострова внаслідок цілеспрямованої демографічної політики з переміщення громадян РФ на тимчасово окуповану територію Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, місцеві водні ресурси цілком здатні задовольнити господарсько-побутові потреби жителів Криму.

Таким чином, потенційне відновлення Україною водопостачання Північно-Кримським каналом до Кримського півострова є важливим для держави-окупанта насамперед з точки зору забезпечення розвитку сільського господарства, промисловості і військово-промислового комплексу на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя.

В басейні річок Криму має високий рівень антропогенного навантаження на навколишнє середовище, зокрема: розорювання та знеліснення водозборів без застосування протиерозійних заходів; порушення режиму господарювання у водоохоронних зонах та на прибережних водозахисних смугах річок; забудова в зонах можливого затоплення та заплавах річок; влаштування доріг, мостів без врахування вимог будівельних норм в частині водовідводів та захисту від паводків; ведення лісгосподарської діяльності за умови недостатньо розробленої раціональної

Підп. і дата
Зм. інв. №
інв. № дубл.
Підп. і дата
інв. № підп.

						Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 21
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат			

науково-обґрунтованої технології та інша господарська діяльність. Сукупність цих умов певним чином відіграє відповідну роль у процесі формування екологічної ситуації в басейні річок Криму.

2.5 Земельні ресурси та ґрунти

В посушливих умовах в лісостеповій частині Гірського Криму зустрічаються, в основному, чорноземи з вмістом гумусу 3-4%, та сірі лісостепові малопотужні щербенисті ґрунти, а також буроземи. У передгір'ях поширені чорноземи, південно-карбонатні та дерново-карбонатні ґрунти. Під широколистяними лісами, в умовах достатнього зволоження, сформувались бурі гірсько-лісові ґрунти з вмістом гумусу 4-5%, вони придатні для садівництва, виноградарства, посівів тютюну, кормових трав.

Вони утворилися в умовах вологого, помірно-теплого клімату, промислового типу водного режиму під хвойно-широколистяними лісами. Ґрунтоутворюючі породи: суглинки, глинисті елювіально- делювіальні відклади.

Фізико-географічні фактори сприяють швидкому розкладанню первинних і утворенню вторинних мінералів. У цих ґрунтах добре виражений процес оглинення. Процес опідзолювання виражений слабо, або зовсім не спостерігається. Профіль бурих лісових ґрунтів мало диференціюється на генетичні горизонти.

На яйлах поширені гірсько-лучні чорноземовидні ґрунти і гірські чорноземи, які містять 16-20% гумусу. Під субтропічними середземноморськими сухими лісами та чагарниками, трав'янистою рослинністю на продуктах вивітрювання глинистих сланців і вапняків, утворилися коричневі ґрунти (7-10% гумусу). Вони придатні для вирощування винограду, тютюну, ефіроолійних та плодкових культур.

Південні схили Головної гряди Кримських гір, що круто обриваються до Чорного моря, вкриті коричневими і коричнево-червоними ґрунтами.

Вміст гумусу в них становить 3-3,5%. На породах червоного кольору ґрунти отримують червоно- коричневе забарвлення. Всі вони дуже змінені внаслідок господарської діяльності.

2.6 Геологія та надра

Геологія. Територія Криму розташована в зоні зчленування центральної частини Скіфської плити із зоною Альпійської геосинклінальної складчастої області. В геологічній будові Криму виділяється кілька великих районів. Північна частина півострова розташована в зоні Причорноморської

Інв. № підп.	Підп. і дата	№. № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк
						22
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		

платформної западини (Сивасько-Каркінітський прогин), на південь від якої знаходиться складчастий фундамент Скіфської плити (Кримсько-Азовська центральна частина плити епігерцинського віку), що займає центральну частину півострова. Південну частину Криму займає Гірсько-Кримська складчаста область.

Причорноморська западина

Причорноморська западина є субширотним прогином блокової будови, виконаним осадовими породами мезозойсько — кайнозойського віку, потужність яких зростає у південно-східному напрямку до 6-7 кілометрів в районі Сиваша. На півночі западина межує з утвореннями Українського кристалічного щита, на заході — з Передкарпатським крайовим прогином, на сході — з Індоло-Кубанським крайовим прогином. Під осадовими породами западини залягають платформні відкладення палеозою і докембрійські утворення фундаменту Східно-Європейської платформи. Западина розділяється локальними синкліналями і антикліналями на кілька блоків, один з яких, Сиваський вал, утворює Перекопський перешийок і розділяє Причорноморську западину на власне Причорноморську і Азовсько-Кубанську западини.

Скіфська плита

Центральна частина Кримського півострова зайнята центральним сегментом Скіфської плити (Кримсько-Азовський сегмент), що являє собою платформену область, перекриту потужним осадовим чохлам відкладень пісковиків, вапняків, мергелів і глин на сланцево-вапняковому складчастому фундаменті.

Гірський Крим

Південна гірська частина Кримського півострова відноситься до альпійської складчастої області, що простягнулася через південну Європу та Азію і є частиною великого складчастого комплексу, південна частина якого занурена під рівень Чорного моря. Складки Кримських гір розсічені поперечними розломами, по яких окремі ділянки гір були підняті на висоту більше 1000 метрів. Цей рух періодично викликає землетруси і продовжується і в сучасну епоху. У нижній частині Кримських гір залягають метаморфічні глинисті сланці і пісковики верхнього тріасу й нижньої та середньої юри і ефузивні гірські породи середнеюрського часу. У верхній частині знаходяться відкладення верхньої юри і нижньої крейди, що складаються з пісковиків, глин, вапняків та мергелів.

Підп. і дата
Зм. інв. №
Інв. № дубл.
Підп. і дата
Інв. № підп.

						Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 23
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат			

За результатами досліджень палеозойських порід, виявлених на глибині понад тисячу метрів у рівнинній частині Криму, показують, що в палеозойську еру на місці рівнинного Криму знаходилася вкрита морем ділянка земної кори з вулканічною діяльністю, в якому також відбувалося накопичення осадових порід. До кінця палеозойської ери вулканічна діяльність припинилася, море відступило і територія перетворилася на гірську область. У крейдовому періоді через опускання Скіфської платформи море знову зайняло територію Криму і почався процес склепінчастого підняття Гірського Криму. Після формування Альпійсько-Гімалайського гірського поясу територія Криму знову стала сушею.

Надра. Прісні та слабо мінералізовані (менше ніж 1,5 г/дм куб.) підземні води є одним з основних джерел господарчого та споживчого водопостачання на ТОТ України в Криму. Вони розповсюджені практично по всій території окупованого Криму, за виключенням ділянки у південно-східній частині півострова. Загальний відбір підземних вод становить понад 464 тис. м куб. на добу, з них понад 318 тис. м куб на добу – для споживання населенням (питна вода).

Запаси питної води з підземних джерел розподілені нерівномірно. Найбільш висока насиченість (понад 70 тис. м куб. на добу) встановлена у Сакському, Джанкойському, Нижньогірському, Красногвардійському, Роздольненському та Бахчисарайському районах, в решті районів їх запаси значно менші.

Найбільший відбір води з підземних джерел характерний для Сакського району (104,5 тис. м куб. на добу), Джанкойського району (53,6 тис. м куб. на добу), Красноперекопського району (44,1 тис. м куб. на добу), Бахчисарайського району (37,1 тис. м куб. на добу), Красногвардійського району (37,1 тис. м куб. на добу), Сімферопольського району (32,7 тис. м куб. на добу). Відносно незначні обсяги відбору води (від 2,8 до 8,1 тис. м куб. на добу) у Ленінському, Нижньогірському, Кіровському, Радянському, Роздольненському районах та на території міст Керч і Судак.

Незважаючи на виявлену наявність достатніх запасів прісної води з підземних джерел, низка районів окупованого Криму відчувають нестачу в них та потребують використання поверхневих вод. Найбільш крупні населені пункти півострова забезпечуються поверхневою водою з сховищ.

За даними так званого “міністерства екології та природних ресурсів Криму”, у 2017 році загальний обсяг забору води становив 301,33 млн. м куб.,

Інв. № підп.	Підп. і дата				Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 24					
	Зм. інв. №										
	Інв. № дубл.										
	Підп. і дата										
	Зм. Кільк						№ докум.				
Зм.				Кільк		№ докум.		Підп.		Дат	

з них – 177,67 млн. м куб. поверхнева вода, 123,66 млн. м куб. – підземна. При цьому споживання свіжої води становило 261,67 млн. м куб.

За період з моменту припинення постачання дніпровської води до окупованого Криму навантаження на підземні джерела води різко зросло. А в умовах посухи 2018 року, коли поповнення запасів підземних джерел за рахунок опадів суттєво скоротилося, негативні наслідки їх інтенсивного використання проявилися у вигляді повного зникнення води на горизонтах (на глибинах до 60 м). В окремих випадках вода з підземних джерел видобувається з глибини понад 300 м. В свою чергу це потягло за собою зникнення води у поверхневому шарі ґрунту та зменшення врожайності (зокрема у 2018 році недобір по зерновим в окупованому Криму становив, за різними оцінками, від 500 до 600 тис. тонн).

Гостро стоїть питання забруднення підземних джерел хімічними сполуками та продуктами діяльності промисловості, сільського господарства і населення.

Найбільше розповсюдження має забруднення азотними сполуками, причина – інфільтрація неочищених стоків у водоносні горизонти в районі об'єктів промисловості, звалища сміття, стічні канами та відсутність каналізаційних систем в сільській місцевості.

Бактеріологічне забруднення відмічається в районах звалищ сміття, сільськогосподарчих підприємств, курортних установ.

В районі Перекопського перешийку, під впливом стоків та викидів підприємств хімічної промисловості продовжує зберігатися район забруднення токсичними металами та сполуками, який охоплює три водоносних горизонти.

Проте, достовірно оцінити якісний склад МПЗВ неможливо, оскільки моніторинг з моменту окупації півострову не здійснюється.

Значною втратою є перехід під контроль окупантів українських державних компаній «Чорноморнафтогаз», «Укртрансгаз» та 17 родовищ чорноморського шельфу, з яких 11 є газовими, 4 — газоконденсатними і 2 — нафтовими. За наявними даними, сумарні запаси усіх родовищ: природного газу — 58,56 млрд м³, газового конденсату — 1 231 тис. тонн, нафти — 2 530 тис. тонн. За даними російського Зведеного державного реєстру ділянок надр та ліцензій окупаційними структурами в тимчасово окупованому Криму станом на 15 серпня 2022 року видано 1 817 діючих ліцензій на користування надрами, а за весь період тимчасової окупації до зазначеного реєстру було внесено дані про 2 606 ліцензій.

Підп. і дата	
Зм. інв. №	
інв. № дубл.	
Підп. і дата	
Інв. № підп.	

						Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 25
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат			

2.7 Біорізноманіття та ландшафти

Флора. Південний берег Криму і Кримські гори належать до Середземноморської області, Бореального царства Галарктичного Флористинного Царства і мають характерну для названого району рослинність.

У Кримських горах росте особливо багато ендемічних, рідкісних і виникаючих видів рослин. У порівнянні з іншими територіями України, в Кримських горах, як і в Карпатах, лісистість є досить високою.

Лісами – кримська сосна, бук, дуб та інші – вкрито біля 336 гектарів, вони займають біля 10% усієї площі. В них нараховуються біля 2200 видів рослин, близько 10% з них – ендеміти (клен Стевена, глід Пояркової).

За різними оцінками на півострові нараховується приблизно 2640 видів дикорослих судинних рослин, а також приблизно 1000 - інродуцентів. Майже кожний десятий вид Кримської фауни ендемічний. Сучасний стан лісів та інших рослинних ресурсів є наслідком багатолітнього антропогенного тиску, основні фактори якого - рекреація, випас худоби, вирубки (особливо в минулому), пожежі, забруднення навколишнього природного середовища тощо. Біоценози Криму у природному вигляді збереглися лише на окремих територіях, більшість яких заповідні. Стан природних фітоценозів, особливо в степовій зоні Криму, значною мірою визначається високим рівнем господарського навантаження на територію (71% сільгоспугідь, із них близько 47% орних земель від загальної площі півострова).

Схили Кримських гір вкриті дубовими, буковими та сосновими лісами. Яйла, тобто нагір'я – безлісі, вони вкриті лучно-степовою рослинністю, що чергується з оголеними вапняками. Передгірська частина Кримських гір вкрита лісостеповою рослинністю.

Як бачимо, у Кримських горах спостерігається висотка поясність рослинного покриву. Цей набір висотних поясів рослинності, як і ґрунтів, залежить від абсолютної висоти гір, експозиції схилів, їх положення відносно пори природних зон.

В передгірській частині, на висоті до 600 метрів, спостерігається лісостепова рослинність (типчак, ковила, пирій, стоколос, півонія, чебрець, горицвіт, таволга), а на висоті 600-1000 метрів розташовується зона широколистяних лісів.

На південному схилі, на висоті до 500 метрів, розвинуті дубово-ялицеві ліси, а на висоті 500-900 метрів вони змінюються поясом сосни Кримської і дуба. Вище розташовується пояс букових лісів.

Інв. № підп.	Підп. і дата	№ дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт				Арк
					про стратегічну екологічну оцінку				26
					проекту Плану управління річковим басейном річок Криму				
					(2025-2030)				
					Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат

Нагір'я Кримських гір - безлісі: це високогірні луки.

На Південному березі Крику розвинута субтропічна рослинність, тут, в напівсухих субтропіках розвинулись ліси з дуба пухнастого, сосни Кримської і піцундської, дикої фісташки, деревного ялівцю, колючі чагарники шибляку. Природна рослинність вологих субтропиків представлена широколистяними лісами (дуб, граб, бук, каштан, вільха) реліктами (дзелква, лапина, тис).

На Південному березі півострова багато рослин акліматизуватися. Це – кипариси, пальми, цитрусові, чай, могилина, інжир, магнолія, евкаліпти, лавр, кедр.

Одним з найбільш активних рослинних об'єктів що використовуються є лікарські рослини. З 2.6 тис. видів флори Криму близько 600 видів використовується як лікарська сировина. До складу Державної фармакопеї (офіційний реєстр 1989 р.) 260 видів рослин. Основними видами у Криму лікарських рослин є ромашка лікарська, материнка звичайна, звіробій звичайний, шипшина, та чебрець.

Фауна. Тваринний світ Криму є унікальним за своєю видовою різноманітністю. Так, з 382 представників тваринного світу, занесених до Червоної Книги України, понад 200 розповсюджені в Криму.

Тут поширені кримська і скельна ящірки, кримський гекон, леопардовий полоз, дикий кабан, гірський козел, козуля, білка, летючі миші, кам'яна куниця, морські чайки, сивий голуб, південний соловей, чорний гриф.

У гірських лісах Криму поширений красень – благородний олень. У Кримських горах він представлений кримським видом, до 50-ти% поголів'я якого припадає на заповідники. Промисел їх строго лімітований: 1,5-2 тисячі голів на рік. У лісових крім названих тварин багато полівок, мишей, землерийок, а також лісових птахів – глухарів, рябчиків, тетеревів.

Основну загрозу для біологічного різноманіття становлять незаконні забудови та вирубування лісів, браконьєрство, розорювання місць поширення видів, здійснення господарської діяльності на території прибережних захисних смуг, інтродукція чужорідних видів, кліматичні зміни, забруднення довкілля. Майже скрізь природні степи перетворені в орні землі, зайняті сільськогосподарськими культурами. Отже найбільшою загрозою біорізноманіттю є порушення цілісності і єдності природного рослинного покриву. Цей процес є результатом фрагментації, яка відбувається внаслідок знищення рослинного покриву через надмірне сільськогосподарське освоєння території, урбанізацію, осушення земель.

Інв. № підп.	Підп. і дата	№. № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт					Арк
					про стратегічну екологічну оцінку					27
					проскту Плану управління річковим басейном річок Криму					
					(2025-2030)					
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат						

Смарагдові території можуть як перекриватись з наявними об'єктами ПЗФ, так і включати інші території.

З межами та інформацією щодо цінності об'єктів Смарагдової мережі можна ознайомитись на сайті Ради Європи за посиланням: <https://www.coe.int/en/web/bern-convention/emerald-viewer>. Проте, на жаль, на момент складання даного звіту про СЕО, функціонал сайту дозволяв лише проглянути картографічні матеріали з межами об'єктів Емеральд, тоді як стандартні форми з описами територій були доступні лише для зареєстрованих/ідентифікованих осіб.

В басейні річок Криму розташовано 43 об'єкти Смарагдової мережі, перелік наведено у Додатку 2 до ПУРБ. Жоден із об'єктів не має розробленого плану управління та розвитку.

Рисунок 2.8.1 Розподіл об'єктів Смарагдової мережі за категоріями (%)

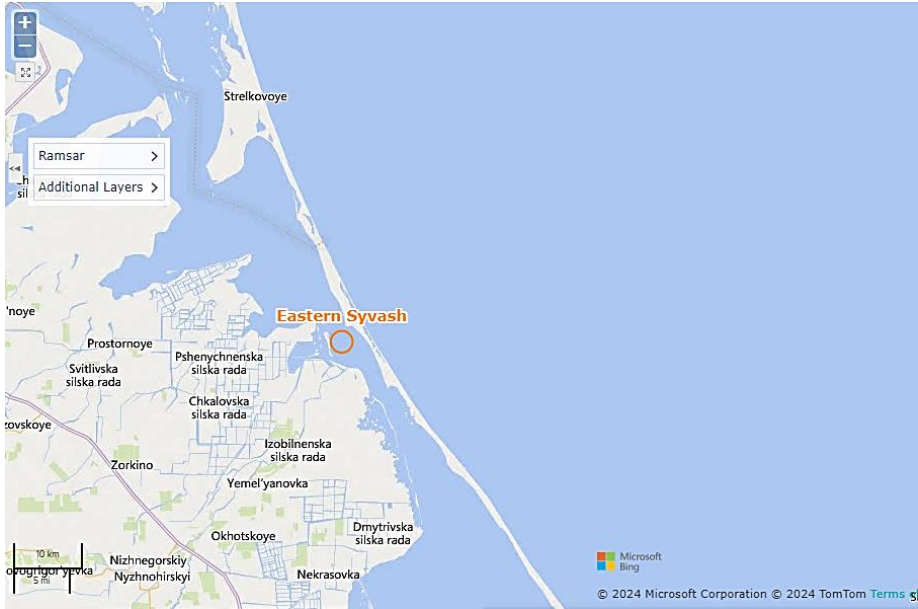
Водно-болотні угіддя міжнародного значення. Відповідно до інформації, наведеній на сайті Рамсарської конвенції (посилання: <https://www.ramsar.org/wetland/ukraine>) на території України налічується 50 водно-болотних угідь, загальною площею 930,559 га. Безпосередньо, у межах річкового басейну річок Криму розташовані 6 водно-болотних угідь міжнародного значення, перелік наводиться нижче.

Інв. № підп.	Підп. і дата	нв. № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт про стратегічну екологічну оцінку проскту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк
						29
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		

Інв. № підл.	Підп. і дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл.	Підп. і дата

Зм.	
Кільк.	
№ док.м.	
Підп.	
Дата	

Таблиця 2.8.1 Водно – болотні угіддя міжнародного значення у межах річкового басейну річок Криму

№	Назва об'єкту	Розташування	Короткий опис
1	Східний Сиваш (Eastern Syvash, Site number: 769)	Площа: 165,000 га Координати 45°39'N 35°00'E Адміністративний регіон: Херсонська область, АРК 	Ця територія, що є частиною великої прибережної лагуни, являє собою мілководну солону затоку біля Азовського моря і включає численні коси, острівці, солончакові низини та півострови. Рослинність складається з галофітних трав, облямованих великими ділянками степу. Територія слугує важливим місцем гніздування, зимівлі, линьки та зупинок для багатьох видів водоплавних птахів і куликів, що мають міжнародне значення. Деякі з цих видів є рідкісними, вразливими або зникаючими. Людська діяльність включає рибальство, рекреацію та полювання. Рамсарське угіддя №. 769. Національне правове позначення: національний природний парк.
2	Центральний Сиваш (Central Syvash, Site number: 115)	Площа: 80,000га Координати 46°07'N 034°15'E Адміністративний регіон: Херсонська область, АРК	Частина надзвичайно великої лагуни, що включає коси, острови, солончакові низини та півострови вздовж Азовського моря. Рослинність складається з солевитривалих видів галофітних трав, облямованих великими ділянками степу, а також різноманітних лучних, трав'янисто-болотних і водних рослинних угруповань. Угіддя підтримує численні види рідкісних, вразливих або зникаючих водно-болотних птахів і хижаків, а також водоплавних птахів і куликів,

Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
проекту Плану управління річковим басейном річок Криму
(2025-2030)

Інв. № підл.	Підп. і дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл.	Підп. і дата

Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дата

Звіт
про стратегічний екологічний оцінку
проекту Плану управління річковим басейном річок Криму
(2025-2030)

Арк.
31

що мають міжнародне значення. Водно-болотні птахи, що гніздяться, налічують 10 000 пар, а до 1 000 000 куликів і водоплавних птахів линяють, вирощують пташенят і зимують на території угіддя. Людська діяльність включає рибальство, рекреацію та полювання. Рамсарське угіддя №. 115

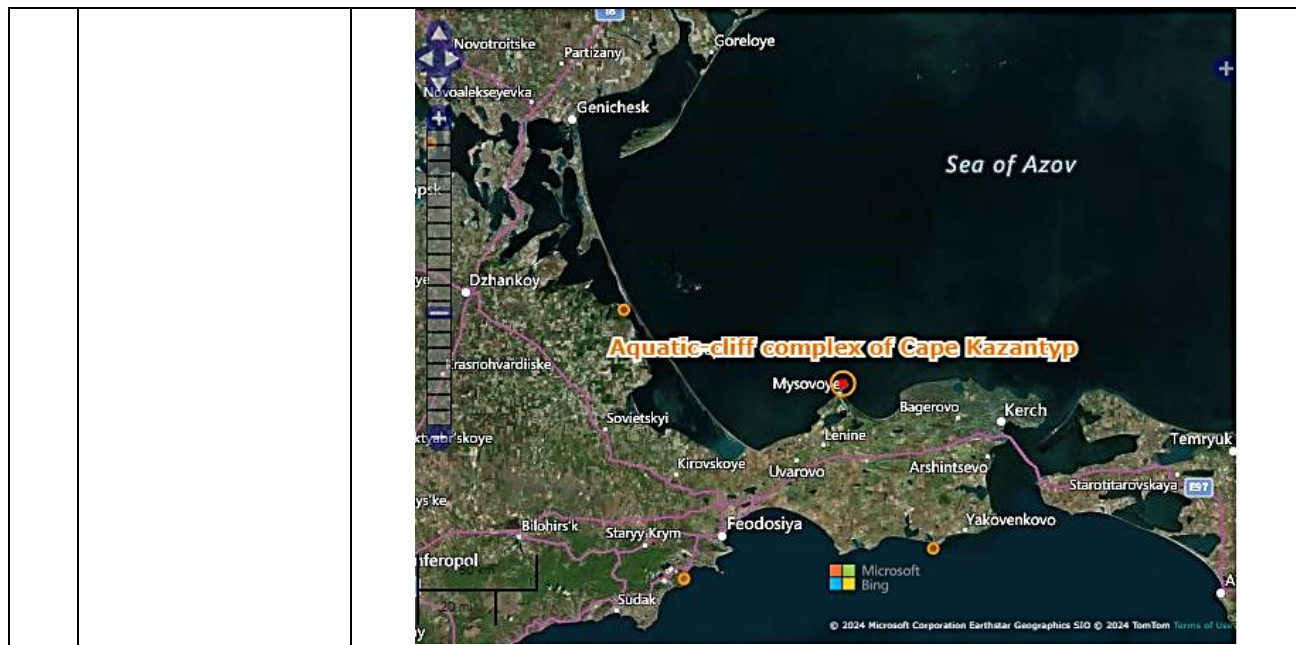
3	Аквально-скельний комплекс мису Казантип (Aquatic-cliff complex of Cape Kazantyp, Site number: 1393)	Площа: 251 га Координати 45°28'N 35°51'E Адміністративний регіон: АРК
---	--	---

Прибережна зона Азовського моря складається з галькових і детритно-кокових заток з заростями макрофітних водоростей *Cystoseira barbata* та судинних рослин *Zannichellia major* і *Zostera noltii*. Це важливе нерестилище для ракоподібних і рідкісних видів риб, таких як великий осетер *Huso huso ponticus*, і підтримує значну частку аборигенних видів риб. Угіддя використовується як місце гніздування та міграційних зупинок, особливо для рудої чайки *Tadorna ferruginea*, і відповідає Критерію 6 для популяції птахів *Phalacrocorax carbo*, *Gelochelidon nilotica* та *Larus genei*. Морські ссавці (*Phocoena*

Інв. № підл.	Підп. і дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл.	Підп. і дата

Зм.	
Кільк.	
№ докум.	
Підп.	
Дата	

Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
проекту Плану управління річковим басейном річок Криму
(2025-2030)

phocoena, Tursiops truncates) відвідують цю територію. Під час спекотного літа іноді трапляється загибель риби через різке зниження вмісту кисню. У природному заповіднику є центр для відвідувачів та план управління. Рамсарське угіддя №. 1393.

4	<p>Аквально-скельний комплекс Карадагу (Aquatic-cliff complex of Karadag, Site number: 1394)</p>	<p>Площа: 224 га Координати 44°55'N 35°13'E Адміністративний регіон: АРК</p>
---	--	--

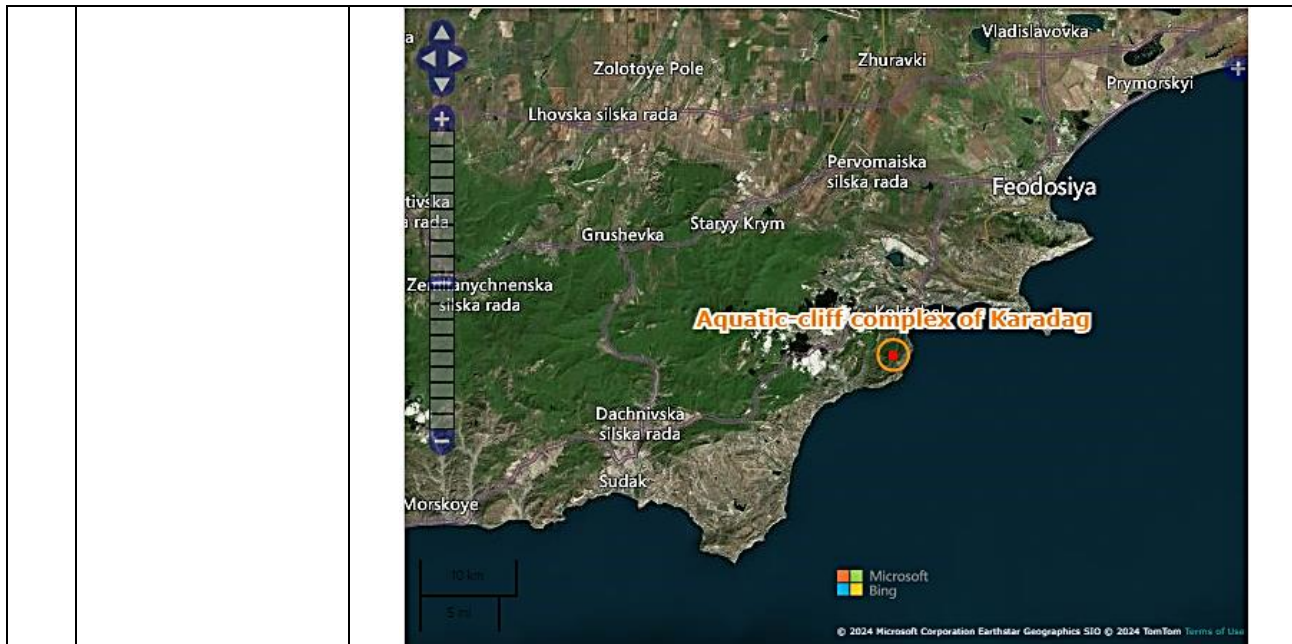
Розташований у південно-східній частині Автономної Республіки Крим, водно-скельний комплекс Карадагу складається з субліторалі глибиною до 6 метрів, заток, вузької смуги гальково-валунного узбережжя та прибережних скель висотою до 120 метрів. Це важливе місце для птахів, особливо під час міграцій, та інших вразливих видів тварин, таких як кажани *Rhinolophus hipposideros* і *Myotis emarginatus*, колонії яких оселяються в гротах. Морська акваторія з рідкісними водоростями та луками морської трави є гарним нерестовищем для багатьох видів риб, зокрема, для великого осетра *Huso huso ponticus*. Періодично до узбережжя підпливають дельфіни.

Інв. № підл.	Підп. і дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл.	Підп. і дата

Зм.	
Кільк.	
№ докум.	
Підп.	
Дата	

Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
проекту Плану управління річковим басейном річок Криму
(2025-2030)

Арк.
33

Неподалік від угіддя прокладені екологічні стежки та природний центр.

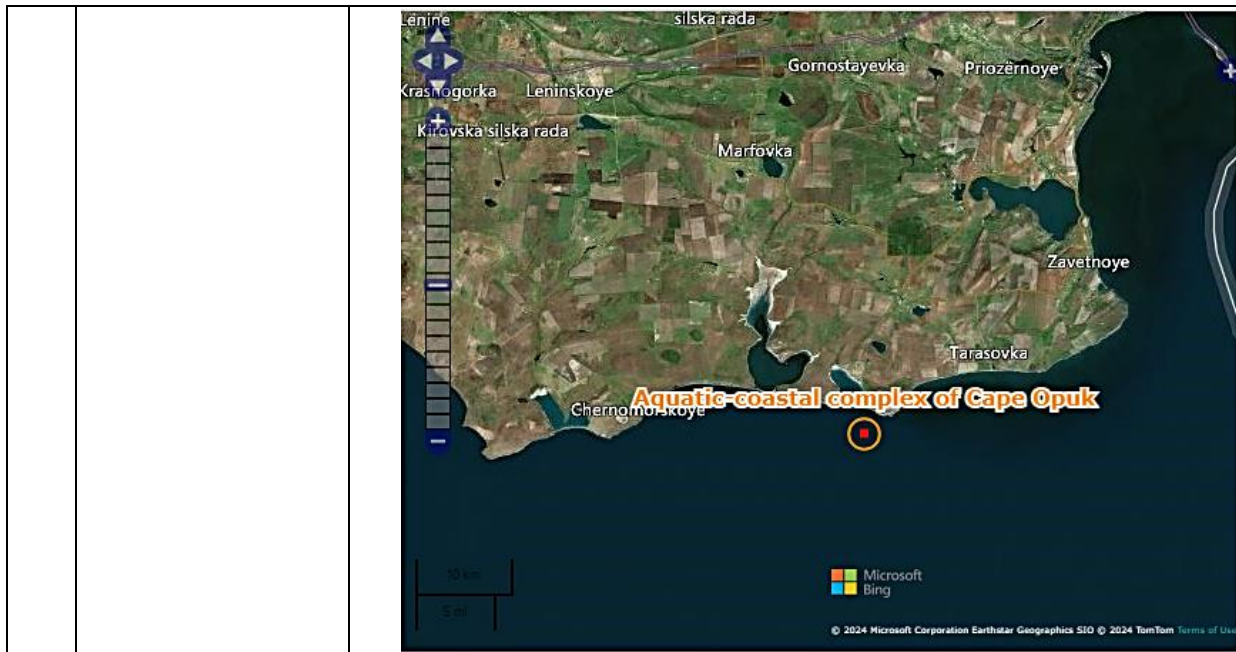
5	<p>Аквально-прибережний комплекс мису Опук (Aquatic-coastal complex of Cape Opuk, Site number: 1395)</p>	<p>Площа: 775 га Координати 45°01'N 36°12'E Адміністративний регіон: АРК</p>
---	--	--

Поєднання крутих вапнякових скель на морському узбережжі (морська межа проходить по 6-метровій ізобаті), піщано-кокових кіс і солоного озера. Тисячі птахів зимують у водно-болотному комплексі або зупиняються тут під час міграцій, особливо білолоба гуска, крижень, лиска, очеретянка та лиска. Тут трапляються такі зникаючі види, як підорлик *Aquila heliaca* або нетопир *Rhinolophus ferrumequinum*. Зарості макрофітних водоростей забезпечують сприятливе середовище існування для таких видів, що охороняються, як великий осетер і чорноморський лосось, а також є важливим нерестовищем для багатьох інших видів риб. Періодично тут спостерігаються дельфіни та морські свині (*Phocoena*

Інв. № підл.	Підп. і дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл.	Підп. і дата

Зм.	
Кільк.	
№ докум.	
Підп.	
Дата	

Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
проекту Плану управління річковим басейном річок Криму
(2025-2030)

phocoena, Tursiops truncatus). Щорічно проводяться еколого-просвітницькі заходи та наукові дослідження.

6 Каркінітська і Джарилгацька затоки (Karkinitska and Dzharylgatska Bays)

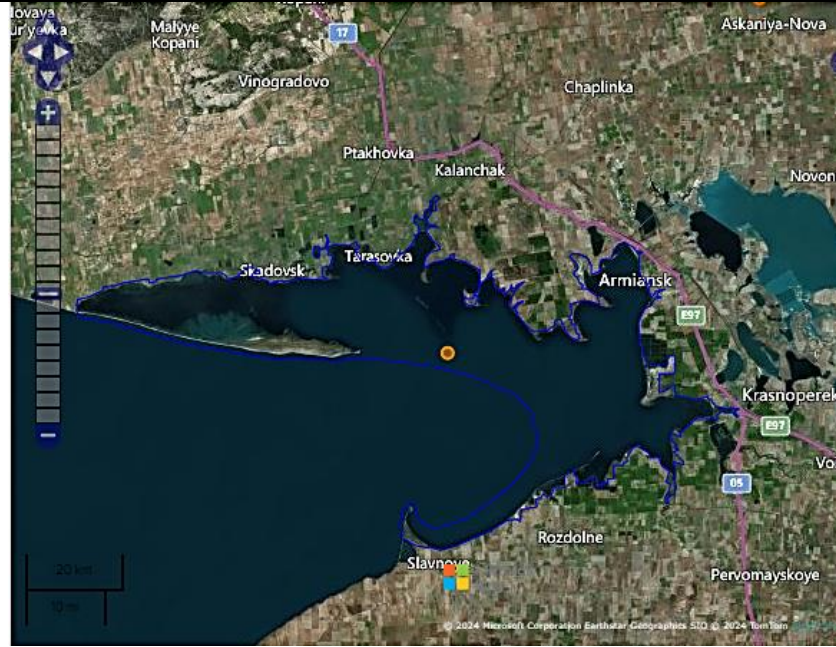
Площа: 147,556.7 га
Координати: 46°00'N 33°15'E
Адміністративний регіон: Херсонська область та АР Крим

Ці мілководні чорноморські затоки складаються з кількох острівних кіс і прилеглих вод. Рослинність складається зі степових та прибережних угруповань, включаючи очеретяні зарості, великі водні луки, солевитривалі рослини та трави; багато видів є ендеміками. На території угіддя знаходиться один з найбільших безлюдних островів Європи - Джарилгач, який є важливим бар'єром для захисту берега від штормів та ерозії. Це важлива територія для водоплавних птахів, де мешкає до 150 000 мігруючих та 130 000 зимуючих особин. Серед них - білоголова качка (*Oxyura leucoserphala*), що перебуває під загрозою зникнення, та очеретянка звичайна (*Aythya ferina*). Мілководна затока забезпечує середовище

Інв. № підл.	Підп. і дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл.	Підп. і дата

Зм.	
Кільк.	
№ докум.	
Підп.	
Дата	

Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
проекту Плану управління річковим басейном річок Криму
(2025-2030)

існування для ендемічних і зникаючих видів риб, включаючи чотири види осетрових, що перебувають під загрозою зникнення. Людська діяльність включає промислове та любительське рибальство, полювання, тваринництво та випасання худоби. Люди отримують вигоду від ресурсів угіддя, таких як риба, молоски, кукурудза та питна вода. На морфологію та рівень води в затоках значною мірою впливають вітри, течії та річковий стік. У 2021 році межі угіддя були розраховані більш точно, що дозволило збільшити його площу на понад 60 000 гектарів.

Національні об'єкти ПЗФ:

-Джарилгацький НПП, Ботанічний заказник «Мале філофорне поле», Орнітологічний заказник «Каркінітський», Орнітологічний заказник «Острів Каланчак», Ландшафтний заказник «Карадай».

У межах річкового басейну річок Криму наявний один об'єкт Світової спадщини ЮНЕСКО - Стародавнє місто Херсонес Таврійський і його хора, який був внесений до списку у 2013 році під №1411 (посилання: <https://whc.unesco.org/en/list/1411>).

Тут знаходяться залишки міста, заснованого греками-дорійцями у 5 столітті до н.е. на північному узбережжі Чорного моря. Він складається з шести складових частин із залишками міста та сільськогосподарськими угіддями, розділеними на кілька сотень хори, прямокутних ділянок однакового розміру. На цих ділянках вирощували виноградники, продукцію яких місто, що процвітало до 15 століття, експортувало. На території пам'ятки є кілька комплексів громадських будівель і житлових кварталів, а також ранньохристиянські пам'ятки, залишки поселень кам'яного і бронзового віку, римські та середньовічні баштові укріплення і системи водопостачання, а також надзвичайно добре збережені приклади посадки виноградників і розмежувальних стін. У 3 столітті нашої ери це місце було відоме як найпродуктивніший виноробний центр Причорномор'я і залишалося центром обміну між Грецькою, Римською та Візантійською імперіями і населенням на північ від Чорного моря. Це видатний приклад демократичної земельної організації, пов'язаної з античним полісом, що відображає соціальну організацію міста.

2.9 Безпека життєдіяльності населення та його здоров'я

Дані щодо здоров'я населення наведені згідно аналітично-інформаційній довідці щодо стану охорони здоров'я на тимчасово окупованій території України в Криму.

Згідно з «даними» так званого «Кримстату» сучасна система охорони здоров'я в окупованому Криму характеризується такими основними показниками (Таблиця 2.9.1).

Таблиця 2.9.1 Основні показники сучасної системи охорони здоров'я в окупованому Криму

	2014	2015	2016	2017
Чисельність лікарів всіх спеціальностей				
всього, осіб	8000	8166	8447	8444
на 100 000 осіб населення	424.5	429.4	442.3	441.4
Чисельність середнього медичного персоналу				
всього, осіб	17821	19473	20497	20171
на 100 000 осіб населення	945.7	1024.1	1073.3	1054.4
Всього медичних організацій	117	121	112	88

чого він «втратив статус», низка кафедр занепала, звільнилася низка фахівців, відсутні ліцензії на підготовку лікарів відповідних категорій.

Особливо гостра нестача в конкретних фахівцях, яка спостерігається у багатьох медичних закладах, а саме: фтізіатри, анестезіологи, педіатри, терапевти, акушери-гінекологи, лікарі-онкологи (по Криму в середньому 30 %) патологоанатоми. Значна частка лікарів пенсійного або перед пенсійного віку. Середня укомплектованість медичним персоналом лікарень становить 70-80 %. Спостерігається відтік кадрів з лікарень.

Інші проблемні питання «кримської системи охорони здоров'я»:

– так звана «оптимізація» внаслідок якої, зокрема, закрите єдине на ТОТ України в Криму відділення кістково-гнійної інфекції в Сімферопольській клінічній лікарні № 6 швидкої медичної допомоги, лор-відділення в Луговській лікарні, яке обслуговувало 2 райони: Сімферопольський та Бахчисарайський. Скорочуються лікарні у селах та селищах шляхом їх об'єднання;

- зношеність медичного обладнання і нестача сучасного у державних медичних закладах змушує пацієнтів звертатися до приватних клінік та витрачати значні кошти.

Відомості щодо приросту населення по «міських округах» та «муніципальних районах» за даними “Кримстату» станом на 1 січня 2018 р. наведені у таблицях нижче.

Таблиця 2.9.2 Відомості щодо приросту населення по «міських округах» та «муніципальних районах» за даними “Кримстату» станом на 1 січня 2018 р

	Число народжених	Число померлих	Приріст, убування (-)	Число померлих дітей віком до 1 року
“Республіка Крим” загалом	20849	27562	-6713	112
Міста:				
Сімферополь	4353	5071	-718	22
Алушта	497	745	-248	2
Армянськ	236	372	-136	5
Джанкой	475	763	-288	2
Євпаторія	1106	1572	-466	2
Керч	1226	2176	-950	4
Красноперекопськ	253	408	-155	2
Саки	301	459	-158	3
Судак	382	418	-36	1
Феодосія	951	1633	-682	4
Ялта	1273	1959	-686	7

Райони:				
Бахчисарайський	1226	1366	-140	8
Білогорський	802	878	-76	6
Джанкойський	728	1093	-365	3
Кіровський	640	784	-144	5
Красногвардійський	1004	1196	-192	6
Красноперекопський	288	397	-109	2
Ленінський	573	906	-333	4
Нижньогірський	501	750	-249	2
Первомайський	363	444	-81	2
Раздольненський	337	488	-151	2
Сакський	729	961	-232	2
Сімферопольський	1838	1782	56	8
Советський	426	466	-40	5
Чорноморський	341	475	-134	3

Таблиця 2.9.3 Відомості щодо приросту населення по «міських округах» та «муніципальних районах» за даними «Кримстату» станом на 1 січня 2018 р (на 1000 осіб постійного населення)

	Число народжених	Число померлих	Приріст, убування (-)
“Республіка Крим” загалом	10,9	14,4	-3,5
Міста:			
Сімферополь	12,0	14,0	-2,0
Алушта	9,2	13,7	-4,5
Армянськ	9,7	15,3	-5,6
Джанкой	12,3	19,7	-7,4
Євпаторія	9,2	13,1	-3,9
Керч	8,2	14,5	-6,3
Красноперекопськ	9,9	15,9	-6,0
Саки	12,1	18,5	-6,4
Судак	11,7	12,8	-1,1
Феодосія	9,5	16,2	-6,7
Ялта	9,2	14,1	-4,9
Райони:			
Бахчисарайський	13,7	15,2	-1,5
Білогорський	13,2	14,5	-1,3
Джанкойський	11,0	16,5	-5,5
Кіровський	12,5	15,3	-2,8
Красногвардійський	11,9	14,1	-2,2
Красноперекопський	11,9	16,4	-4,5
Ленінський	9,7	15,3	-5,6
Нижньогірський	11,2	16,8	-5,6
Первомайський	11,3	13,9	-2,6

Інв. № підп.	Підп. і дата	№. № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата

Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дат.
-----	--------	----------	-------	------

Раздольненський	11,0	16,0	-5,0
Сакський	9,6	12,6	-3,0
Сімферопольський	11,5	11,2	0,3
Советський	13,5	14,7	-1,2
Чорноморський	11,2	15,6	-4,4

Аналіз таблиці показує, що на ТОТ України в Криму спостерігається поступове природне скорочення населення. Найбільше смертність відмічається у містах: Керч, Сімферополь, Ялта, Феодосія; та у районах: Джанкойський, Ленінський, Нижньогірський та Сакський. Із розрахунку на 1000 осіб населення найвищий рівень смертності відмічається у містах: Джанкой, Феодосія, Саки, Керч, Красноперекопськ; у районах: Нижньогірський, Ленінський та Джанкойський.

Структура захворюваності населення ТОТ України в Криму за показником хвороб, які мають соціальне значення за 2014-2017 роки (таблиця 2.9.4, згідно даних так званого «міністерства охорони здоров'я РК»).

Таблиця 2.9.4 Показники захворюваності серед населення Криму

Найменування хвороби	2014	2015	2016	2017
Зареєстровано хворих з діагнозом, встановленим вперше в житті:				
активний туберкульоз	1446	1410	1283	1186
цукровий діабет	4464	6518	3495	3826
хвороби системи кровообігу	57493	68458	47566	44459
інфекції, що передаються статевим шляхом (сифіліс, гонорея, трихомоноз)	3939	1892	1916	1491
Взято на облік (спостереження) хворих з вперше встановленим діагнозом у житті:				
злякисні новоутворення	6845	6324	7379	7481
психічні розлади і розлади поведінки	1643	1809	1611	1632
Зареєстровано випадків захворювання:				
вірусним гепатитом	326	571	605	548
Хвороба викликана вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)				
зареєстровано всього хворих	9178	9571	6406	6724
зареєстровано хворих з діагнозом, встановленим вперше в житті	1035	746	648	891

Аналіз наведених відомостей у таблиці 2.9.4 показує тенденцію до зростання захворюваності в окупованому Криму по злякисним новоутворенням та вірусному гепатиту.

Підп. і дата	
Зм. інв. №	
нв. № дубл.	
Підп. і дата	
Інв. № підп.	

Таким чином, основними проблемними питаннями сучасного стану системи охорони здоров'я окупованого Криму, які суттєво впливають на якість медичного обслуговування населення є такі:

- кадрова криза викликана нестачею медичних працівників з низки причин (недостатній рівень оплати праці, відтік кадрів, незадоволення умовами роботи, відсутність житла, проблемні питання отримання медичної освіти);

- перехід на стандарти і нормативну базу РФ та впроваджену «оптимізацію», яка ускладнила ситуацію щодо функціонування медичних закладів і відповідно погіршила якість обслуговування пацієнтів;

- зростання рівня захворюваності серед населення на злоякісні новоутворення та вірусний гепатит, що є результатом пізнього виявлення хвороб та загального погіршення якості медичних послуг на тимчасово окупованій території України в Криму.

Також на здоров'я населення безпосередньо впливають стан джерел водопостачання та якості питної води. Водозабезпеченість невеликих населених пунктів і сіл переважно відбувається децентралізовано за допомогою поодиноких свердловин, колодязів, рідше каптованих джерел. Водопостачання великих населених пунктів і промислових об'єктів відбувається централізовано. З усіх видів водних ресурсів найбільш цінними для водопостачання є підземні прісні води, тому, що вони є чистішими за поверхневі і мають стабільніший дебіт. Вживання недоброякісної питної води (2–2,5 л на добу однією людиною) суттєво погіршує здоров'я, зумовлюючи виникнення специфічних хвороб. Небезпечна питна вода зумовлює комплекс проблем для здоров'я, навіть невелике відхилення якості води від норми є небезпечним для людини. Тому захист від шкідливої дії вод є однією з найгостріших водогосподарських проблем.

2.10 Матеріальні активи

Відповідно до інформації, зазначеній у Стратегії відновлення Криму після деокупації орієнтовні втрати України від тимчасової окупації Криму становлять близько \$118,1 млрд, з яких \$44,5 млрд становлять фізичні втрати (без урахування вартості земельних ресурсів, залишку корисних копалин та житлового майна), \$73,6 млрд — втрати ВВП за 8 років окупації, що триває.

Бюджетна система держави втратила 326 місцевих бюджетів. У 2013 році частка експорту, що припадала на Автономну Республіку Крим та м. Севастополь, становила майже \$1 млрд. Транспортний сектор економіки

Інв. № підп.	Підп. і дата	№ № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк
						42
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		

України втратив 645 км залізничного полотна, 6 265 км автодоріг, 5 морських торговельних портів України — Феодосійський, Севастопольський, Євпаторійський, Ялтинський і Керченський, а з ними близько 10 % загального обсягу перевалки вантажів, а також близько 3–5 % загального обсягу залізничних вантажних перевезень. Відчутною є втрата Керченського і Севастопольського рибних портів, а з ними двох найбільших риболовецьких флотів (за приблизними оцінками — до 70 % загальноукраїнського вилову риби). На тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополь розташовано 20 водогосподарських організацій, залишилося 69 об'єктів Управління Північнокримського каналу загальною вартістю 229,6 млн грн. Зокрема, на тимчасово окупованій території півострова знаходиться майже 150 км Північнокримського каналу (загальна протяжність — 293 км). Водяність відкритих водойм Криму складає в середньому 910 млн м3 на рік. Прогнозовані запаси підземних вод оцінено в 445,5 млн м3 на рік. На території Криму знаходиться 23 водосховища. За даними Національного банку України, функціонувало 1022 відділення українських банків, 11 філій, 53 представництва та 2 кримських банки. Обсяг активів цих банків перевищує 22 млрд грн.

Станом на початок 2014 року на території Кримського півострова налічувалося 517 км пляжів, 14 родовищ лікувальних грязей, понад 100 джерел мінеральних вод, 160 печер. Втрачено також санаторно-курортний комплекс Криму — понад 600 санаторно-курортних та оздоровчих закладів. Станом на 1 січня 2014 року природно-заповідний фонд (ПЗФ) Автономної Республіки Крим та міста Севастополь налічував у своєму складі 197 територій та об'єктів загальною площею 220 009,3 га (фактична площа 219 319,3 га).

2.11 Об'єкти культурної спадщини

Відповідно до Аналітично-інформаційної довідки з питань охорони культурної та археологічної спадщини на тимчасово окупованій території України в Криму політику в сфері охорони культурної та археологічної спадщини на тимчасово окупованій території України в Криму (далі - ТОТ України в Криму) з боку окупаційної влади реалізують так звані “міністерство культури Республіки Крим” (на мові оригіналу “министерство культуры Республики Крым”) та “державний комітет з охорони культурної спадщини Республіки Крим” (на мові оригіналу “государственный комитет по охране культурного наследия Республики Крым”).

Мережа установ культури на ТОТ України в Криму включає:

Інс. № підп.	Підп. і дата	Інс. № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк
						43
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		

- Библиотечних установ – 663 одиниці, з них 4 “республіканські” – ГБУК “Крымская республиканская универсальная научная библиотека им. И.Я. Франко”, ГБУК “Республиканская крымскотатарская библиотека им. И.Гаспринского”, ГБУК “Крымская республиканская библиотека для молодежи”, ГБУК “Крымская республиканская детская библиотека им. В.Н.Орлова”.

- Музейних установ – 35 одиниць, з них “республіканських” – 15 одиниць: 8 музеїв-заповідників, 7 музеїв, а саме: ГБУ “Алупкинский дворцово-парковый музей-заповедник”, ГБУ “Бахчисарайский историко-культурный и археологический музей-заповедник”, ГБУ “Восточно-Крымский историко-культурный музей-заповедник”, ГБУ “Историко-культурный, мемориальный музей-заповедник “Киммерия М.А. Волошина”, ГБУ “Историко-археологический музей-заповедник “Калос Лимен”, ГБУ “Центральный музей Тавриды”, ГБУ “Крымский этнографический музей”, ГБУ “Крымский литературно-художественный мемориальный музей-заповедник”, ГАУК “Ливадийский дворец-музей”, ГБУ “Крымскотатарский музей культурно-исторического наследия”, ГБУ “Симферопольский художественный музей”, ГБУ “Дворец-замок “Ласточкино гнездо”, ГБУ “Историко-археологический музей-заповедник “Неаполь Скифский”, ГБУ “Музей-заповедник “Судакская крепость”, ГБУ “Алуштинский литературно-мемориальный музей С.Н.Сергеева-Ценского”.

Ключовими проблемними питаннями в аспекті незаконного використання об’єктів культурної спадщини на тимчасово окупованій території, є такі:

- незаконне здійснення археологічних досліджень, внаслідок чого руйнуються історичні пам’ятки України;
- незаконне переміщення археологічних знахідок та культурних цінностей на територію Російської Федерації;
- внесення археологічних знахідок з тимчасово окупованої території до фондів Російської Федерації внаслідок чого відбувається їх присвоєння державою-окупантом;
- недотримання правил збереження об’єктів історичної спадщини та їх використання не за цільовим призначенням;
- недотримання правил реконструкції об’єктів історичної спадщини, внаслідок чого втрачається їх історична цінність тощо.

Підп. і дата
Зм. інв. №
інв. № дубл.
Підп. і дата
Інв. № підп.

						Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 44
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат			

3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

ПЗ ПУРБ, що буде розроблена після звільнення АР Крим спрямована на впровадження заходів, які дозволять покращити екологічний та хімічний стан річкового басейну, тому ймовірного впливу зазнає весь річковий басейн.

Площа водозбору річок басейну – 27,2 тис. км². Басейн охоплює 4,6% території України.

У РБР Криму дослідження проводились на 331 річці та 19 озерах (згідно даних геопорталу «Водні ресурси України» Державного агентства водних ресурсів України). В межах РБР Криму визначено 411 МПВ. Визначені МПВ відносяться категорій поверхневих, зазначених у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 Категорії МПВ в межах РБР Криму

№	Категорія	Кількість
1	Річки	204 МПВ
2	Озера	19 МПВ
3	Перехідні води	8 МПВ
4	Прибережні води	13 МПВ
5	Істотно змінені масиви поверхневих вод	142 ІЗМПВ. Частка ІЗМПВ від загальної кількості МПВ в РБР Криму становить 35%. Основна частина (91 МПВ) віднесені до ІЗМПВ з причини спрямлення. 23 МПВ віднесені до ІЗМПВ з причини зарегульованості. 28 МПВ віднесені до ІЗМПВ з причини поєднання зарегульованості та спрямлення русла.
6	Штучні масиви поверхневих вод	25 ШМПВ, серед яких 11 ШМПВ – канали, 14 ШМПВ – наливні водо- сховища та ставки.

Оскільки, на даний момент ПЗ не розроблена, відсутні місцярозташування об'єктів, на яких планується проведення робіт передбачити території/населені пункти, які зазнають впливу неможливо.

Підп. і дата
Зм. інв. №
інв. № дубл.
Підп. і дата
Інв. № підп.

4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Екологічна безпека навколишнього природного середовища має важливий вплив на здоров'я та благополуччя людини. Екологічні фактори вносять свій вклад в статистику захворюваності та смертності населення. Вплив екологічної ситуації (наряду з генетичними факторами та способом життя) є основоположним фактором, що визначає стан здоров'я населення.

Першочерговою проблемою є окупація території Криму російськими загарбниками у 2014 році.

Відповідно до інформації, наведеній у Аналітично-інформаційній довідці з питань екологічної політики, природокористування на ТОТ України в Криму (посилання: <https://ppu.gov.ua/documents/analitichno-informatsiyna-dovidka-z-pytan-ekolohichnoi-polityky-pryrodokorystuvannia-na-tot-ukrainy-v-krymu/>) основними факторами, що суттєво впливають на стан екології півострова протягом 2014-2018 років, стали:

- інтенсивне використання підземних вод для потреб населення, промисловості, сільського господарства в умовах відсутності подачі прісної води по Північно-Кримському каналу;
- знищення зелених насаджень в ході будівництва траси “Таврида”, підходів до транспортного переходу через Керченську протоку;
- інтенсивне використання надр і корисних копалин для потреб будівництва (за час тимчасової окупації окупанти видали понад 2 500 «ліцензій на користування надрами»);
- активна діяльність угруповання окупаційних військ на ТОТ України в Криму з негативними наслідками для екології;
- забруднення, що виникають внаслідок діяльності промисловості (особливо хімічної), транспорту. Діяльність підприємств хімічної промисловості без належного контролю та регулювання (заводи північного Криму з виробництва діоксиду титану, соди та бромю. Саме на ПАТ “Кримський Титан” у 2018 році відбувся викид хімічних речовин, унаслідок якого знадобилась евакуація місцевого цивільного населення у м. Армянськ).

Інв. № підп.	Підп. і дата	№. № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк
						47
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		

– знищення об’єктів природно-заповідного фонду, у тому числі шляхом видобутку корисних копалин на їх території або у безпосередній близькості до них (наприклад, на території Бакальської коси, Каркінітської затоки тощо).

Також екологічною проблемою, яка безпосередньо стосується управління водними ресурсами є відсутність будь-яких моніторингових досліджень якісного та кількісного складу МПВ та МПЗВ, що не дозволяє передбачити необхідні природоохоронні заходи для їх оперативного впровадження після деокупації півострову.

Стан організму людини залежить від повітря, способу життя, якості продуктів харчування, а також питної води. Частина населення до цього часу користується водопостачанням, засобами санітарії і гігієни, що не відповідають вимогам безпеки, що вносить чималий вклад в захворюваність і як наслідок смертність, яких можна було уникнути. Велика частка випадків захворювання пов’язана зі станом водних екосистем, який може бути поліпшений за рахунок впровадження природоохоронних заходів. За даними Всесвітньої організації охорони здоров’я більше 80 % відомих сьогодні хвороб пов’язано з незадовільною якістю питної води, тому пріоритетом для покращення якості питної води є: оновлення та удосконалення систем водопостачання, упорядкування зон санітарної охорони джерел питного водопостачання на водозаборах, будівництво і реконструкція водоочисних систем з використанням нових технологій.

Відповідно до найгостріших екологічних проблем басейну річок Криму складено таблицю SWOT – аналізу з переліком сильних та слабких сторін, можливостей та загроз (Таблиця 4.1).

Таблиця 4.1 SWOT - аналіз екологічної ситуації на території басейну річок Криму

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Високий туристичний та рекреаційний потенціал.	1. Окупація території з 2014 року
2. Велика кількість об’єктів ПЗФ та Смарагдової мережі.	2. Відтік іноземних інвестицій.
3. Вихід до Чорного та Азовського морів.	3. Відсутність ефективної та достовірної системи моніторингу атмосферного повітря, поверхневих та підземних вод через окупацію територій
4. Наявність морських портів.	4. Неможливість обліку водокористування на окупованій території та обстеження МПВ і МПЗВ.
5. Попри окупацію території Криму держава – Україна розробляє плани,	5. Відсутність інформації щодо стану гідротехнічних та очисних споруд.

Інв. № підп.	Підп. і дата	№. № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт				Арк
					про стратегічну екологічну оцінку				48
					проскту Плану управління річковим басейном річок Криму				
					(2025-2030)				
					Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат

<p>стратегії, які можливо буде запровадити після звільнення півострову, такі як Стратегія відновлення Криму після деокупації, Стратегія когнітивної деокупації Криму, План управління ризиками затоплення на окремих територіях у межах району басейну річок Криму на 2023—2030 роки.</p>	6. Неможливість запровадження природоохоронних заходів на ТОТ для покращення екологічного стану навколишнього середовища.	
	7. Відсутність природоохоронних програм.	
	8. Шкода об'єктам Смарагдової мережі у межах басейну через ведення бойових дій та відсутність плану управління та розвитку для них.	
	9. Виснаження підземних вод через відсутність подачі прісної води по Північно-Кримському каналу;	
	10. Незаконна забудова на територіях об'єктів ПЗФ.	
	11. Природне скорочення населення	
	12. Використання Криму як військової бази (сотні військових навчань щороку, у тому числі з бойовими стрільбами, як на сухопутних полігонах, так і в акваторіях).	
	Можливості	Загрози
	1. Деокупація території	1. «Заморожування» війни/ збереження ситуації, яка склалася
	2. Відновлення можливості фінансування природоохоронних програм.	2. Неконтрольований вплив негативних тенденцій, що відбуваються на тимчасово окупованих територіях
	3. Розроблення та затвердження ПУРБ відповідає напрямку поступової імплементації Директив та Регламентів ЄС у сфері управління водними ресурсами	3. Подальше погіршення демографічної ситуації.
	4. Відновлення ефективної системи моніторингу якості поверхневих та підземних вод.	4. Повне знищення об'єктів ПЗФ та Смарагдової мережі.
5. Збалансоване використання водних ресурсів шляхом відновлення подачі прісної води по Північно-Кримському каналу	5. Значне виснаження підземних вод, надр через відсутність системи обліку водокористування та моніторингу	
6. Інвентаризація водних об'єктів на територіях, які знаходились під окупацією.	6. Забруднення та знищення рекреаційних зон, об'єктів культурної спадщини, що призведе до повної втрати туристичного потенціалу.	
7. Запровадження вискоелективних заходів після проведення відповідних обстежень водних об'єктів, гідротехнічних споруд, тощо.		
8. Підвищення екологічної свідомості населення за рахунок проведення інформаційних кампаній.		
9. Крим частина відкритого європейського транспортного простору.		
10. Запровадження сучасних екологічних та кліматичних стандартів для підприємств Кримського півострова.	7. Через надмірне використання природного різноманіття початок процесу	

Підп. і дата	
Зм. інв. №	
інв. № дубл.	
Підп. і дата	
інв. № підп.	

11. Досягнення кліматичної нейтральності для півострова Крим.	втрати його біологічної стійкості і витіснення цінних видів флори і фауни.
12. Зробити Крим регіональним енергетичним центром з видобутком природного газу та розвиненими сучасними зеленими технологіями.	
13. Повернення природоохоронного статусу важливим екосистемам Криму.	
14. Нова регіональна політика поводження з відходами.	
15. Ліквідація наслідків мілітаризації півострова росією	

SWOT-аналіз є дієвим інструментом для прийняття стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень щодо подальшого удосконалення ДДП з урахуванням регіональних особливостей. Виявлені при проведенні SWOT-аналізу слабкості, можливості і загрози можуть бути використані при прийнятті стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень.

Екологічні проблеми, що можуть виникнути внаслідок реалізації заходів ПУРБ можливо спрогнозувати лише після розробки ПЗ, що передбачається здійснити після деокупації території півострову.

Інв. № підп.	Підп. і дата	№ № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт					Арк
					про стратегічну екологічну оцінку					50
проскту Плану управління річковим басейном річок Криму					(2025-2030)					
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат						

5 ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБИГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

В розділі висвітлюється інформація про різні директиви, стратегії, плани і програми, що діють на міжнародному, національному, регіональному та місцевому рівнях, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття запланованих заходів та проектів в Плані управління річковим басейном річок Криму (2025-2030).

Розділ ґрунтується на аналізі цілей документів державної політики у сфері охорони довкілля та здоров'я населення, які мають відношення до цілей розвитку на загальнодержавному рівні та безпосередньо стосуються ДДП.

Результати аналізу визначають ступінь врахування вищезазначених цілей документів державної політики та їх впровадження в ДДП.

5.1 Основні міжнародні та національні зобов'язання

Відповідно до Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» (№ 722/2019) має бути забезпечено дотримання Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, які узгоджені з глобальними цілями сталого розвитку до 2030 року, проголошеними резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1.

Міжнародні зобов'язання України в сфері управління водними ресурсами та якістю води базуються на положеннях:

- Директива 2000/60/ЄС про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики зі змінами і доповненнями, внесеними Рішенням № 2455/2001/ЄС і Директивою 2009/31/ЄС (пункти 1719, 1772, 1779);

- Директива Ради 91/676/ЄЕС про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел, зі змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003 (пункти 1720, 1721, 1746);

- Директива Ради 91/271/ЄЕС про очистку міських стічних вод зі змінами та доповненнями, внесеними Директивою № 98/15/ЄС та

Підп. і дата						Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 51			
Зм. інв. №						Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат
нв. № дубл.										
Підп. і дата										
Інв. № підп.										

Регламентом (ЄС) № 1882/2003 і Регламентом (ЄС) № 1137/2008 (пункти 1722, 1774, 1776);

- Директива 2007/60/ЄС про оцінку та управління ризиками затоплення (пункти 1743, 1777);

- Директива 2008/56/ЄС про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері екологічної політики щодо морського середовища (пункти 1744, 1745, 1773, 1775);

- Регламент (ЄС) N 782/2003 Європейського Парламенту та Ради про заборону оловоорганічних сполук на суднах (пункт 1723);

- Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище;

- План заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106.

Крім того, на виконання статті 9 Конвенції СЕК ООН про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер Урядом України укладено наступні двосторонні угоди про охорону прикордонних/транскордонних вод, відповідальність за виконання яких покладено на Держводагентство:

- Угода між Урядом України та Урядом Угорської Республіки з питань водного господарства на прикордонних водах;

- Угода між Урядом України та Урядом Республіки Польща про співробітництво в галузі водного господарства на прикордонних водах;

- Угода між Урядом України та Урядом Словацької Республіки з питань водного господарства на прикордонних водах;

- Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про спільне використання та охорону транскордонних вод;

- Угода між Урядом України та Урядом Румунії про співробітництво в галузі водного господарства на прикордонних водах;

- Угода між Урядом України та Урядом Республіки Молдова про спільне використання та охорону прикордонних вод.

Основними міжнародними правовими документами щодо запобігання негативному впливу на здоров'я населення на етапі розроблення та прийняття документів державного планування є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований

Інв. № підп.	Підп. і дата	нв. № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт про стратегічну екологічну оцінку проскту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк
						52
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		

Верховною Радою України (№ 562-УІІ від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. В Україні проведення СЕО регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» (№ 2354-УІІ від 20.03.2018).

На національному рівні зобов'язання України в сфері управління водними ресурсами, а також охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів, закріплені у наступних нормативних актах:

- Водний кодекс України;
- Земельний кодекс України;
- Кодекс України про надра;
- Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;
- Закон України «Про систему громадського здоров'я»;
- Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Закон України від 04.10.2016 №1641-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом»;
- Закон України від 14.01.2000 №1389-XIV «Про меліорацію земель»;
- Постанова Верховної Ради від 05.03.1998 № 188/98-ВР «Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки»;
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 року № 1264-XII;
- Закон України «Про природно-заповідний фонд України»;
- Закон України «Про екологічну мережу»;
- Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 № 443-р;
- Водна стратегія України на період до 2050 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134-р;
- Морська природоохоронна стратегія України, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.10.2021 № 1240-р;
- План заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 932-р;

Підп. і дата					Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 53
	Зм. інв. №					
Зм. інв. №						
	нв. № дубл.					
Підп. і дата						
	Зм. інв. №					
Підп. і дата						
	Зм. інв. №					
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		

- Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 271-р;

- рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі - НРДЗ) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямками «Відновлення зрошення і поліпшення еколого-меліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ» (<https://mepr.gov.ua/news/32479.html>). Відповідні завдання і заходи щодо НРДЗ також зазначені у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 № 111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації;

- Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р;

- План заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р;

- Національний план управління відходами до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117-р;

- Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695;

- Національна економічна стратегія на період до 2030 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179;

- Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року та операційним планом її реалізації у 2022-2024 роках, схвалених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1363-р;

- Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022-2024 роках, затверджені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р;

- Енергетична стратегія України на період до 2050 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 № 373-р.

Підп. і дата	Зм. інв. №	інв. № дубл.	Підп. і дата	Інв. № підп.		Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 54				
					Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		

5.2 Шляхи врахування зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Загалом, цілі ПУРБ відповідають стратегічним цілям екологічної політики України. Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року». Мета державної екологічної політики та її стратегічні цілі наведені на рисунку 5.2.1.

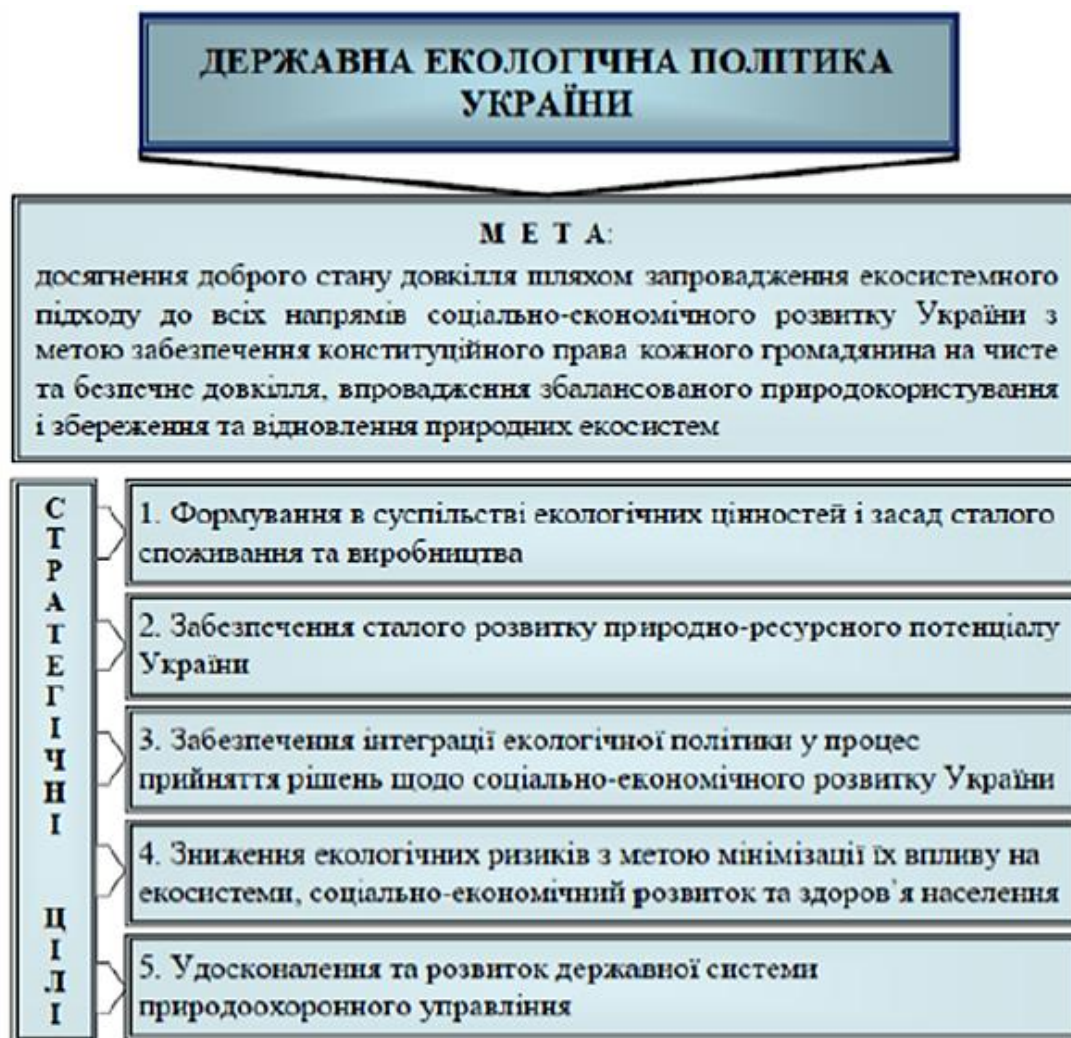

Рисунок 5.2.1 Мета та стратегічні цілі Державної екологічної політики України

Аналіз відповідності цілей Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030) стратегічним цілям державної екологічної політики України представлено в табл. 5.2.1.

Підп. і дата
Зм. інв. №
№ дубл.
Підп. і дата
Інв. № підп.

Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат

Інв. № підл.	Підп. і дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл.	Підп. і дата

Зм.	
Кільк.	
№ док.м.	
Підп.	
Дата	

Таблиця 5.2.1 Аналіз відповідності цілей ПУРБ стратегічним цілям державної екологічної політики України

Основні цілі проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Стратегічні цілі державної екологічної політики України				
	1. Формування у суспільстві екологічних цілей і засад сталого споживання та виробництва	2. Забезпечення сталого розвитку природно - ресурсного потенціалу України	3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально- екологічного розвитку України	4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально- економічний розвиток та здоров'я населення	5. Удосконалення та розвиток державної системи природо- охоронного управління
<p>Поверхневі води:</p> <ul style="list-style-type: none"> - запобігання погіршенню стану всіх МПВ; - досягнення / підтримання доброго екологічного та хімічного стану всіх МПВ природних категорій (річки, озера, перехідні та прибережні води); - досягнення / підтримання доброго екологічного потенціалу та хімічного стану істотно змінених та штучних МПВ; - поступове зменшення до повної відсутності забруднення небезпечними речовинами. 	+	+	+	+	+
<p>Підземні води:</p> <ul style="list-style-type: none"> - запобігання погіршенню стану всіх МПЗВ; - досягнення / підтримання доброго кількісного та хімічного стану всіх МПЗВ; - запобігання та обмеження забруднення підземних вод. 	+	+	+	+	+

Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
проекту Плану управління річковим басейном річок Криму
(2025-2030)

Інв. № підл.	Підп. і дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл.	Підп. і дата

Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дата

<p>Зони (території), які підлягають охороні:</p> <p>досягнення стандартів та цілей, як того вимагає чинне законодавство для:</p> <ul style="list-style-type: none"> - об'єктів Смарагдової мережі; - зон санітарної охорони; - зон охорони цінних видів водних біоресурсів; - масивів поверхневих / підземних вод, які використовуються для рекреаційних, лікувальних, курортних та оздоровчих цілей, а також води, призначені для купання; - зон, вразливих до (накопичення) нітратів; - уразливих та менш уразливих зон, визначених відповідно до критеріїв, що затверджуються Міндовкілля. 	+	+	+	+	+
---	---	---	---	---	---

* Для оцінки відповідності цілей виконувалась наступна методика:
 «+/-» стратегічні цілі враховано/не враховано у напрямках Програми
 «х» стратегічні цілі нейтральні по відношенню до напрямів Програми

Звіт
 про стратегічну екологічну оцінку
 проекту Плану управління річковим басейном річок Криму
 (2025-2030)

Більш детально описати шляхи врахування зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях під час підготовки ПУРБ буде можливо після розробки ПЗ.

5.3 Процедура ОВД

ДДП реалізується через здійснення конкретних заходів. Оскільки, на момент розробки ПУРБ та даного Звіту СЕО територія АР Крим знаходиться під окупацією, планування таких заходів не здійснювалось. Ймовірно, що деяка природоохоронна діяльність вимагатиме проходження оцінки впливу на довкілля згідно Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Процедура оцінки впливу на довкілля повинна буде розпочата на стадії робочого проекту або техніко-економічних обґрунтувань. За рахунок наявності у проектній документації конкретних технологічних рішень у процесі ОВД вдасться більш детально проаналізувати можливий негативний вплив на навколишнє середовище, його масштаб, а також розробити заходи спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на довкілля.

5.4 Дотримання вимог процедури проведення СЕО

В Україні процедура проведення СЕО регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» (№ 2354-УІІ від 20.03.2018). Відповідно до статті 9 Закону етапами стратегічної екологічної оцінки є:

- 1) визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки;
- 2) складання звіту про стратегічну екологічну оцінку;
- 3) проведення громадського обговорення та консультацій у порядку, передбаченому статтями 12 та 13 цього Закону, транскордонних консультацій у порядку, передбаченому статтею 14 цього Закону;
- 4) врахування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій;
- 5) інформування про затвердження документа державного планування;
- 6) моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Для визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до звіту про СЕО Держводагентством України складена заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (далі – Заява), яка була внесена до Єдиного

Підп. і дата					Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 58
Зм. інв. №					Зм.	Кільк
Інв. № дубл.					№ докум.	Підп.
Підп. і дата					Дат	
Інв. № підп.						

реєстру стратегічної екологічної оцінки для проведення консультацій з Міндовкіллям та МОЗ України (реєстраційний номер справи у реєстрі СЕО - 26-12-4041-23).

Також з метою одержання та врахування пропозицій і зауважень громадськості Повідомлення про оприлюднення Заяви та Заява була розміщена на офіційному веб-сайті Держводагентства України (<https://davr.gov.ua/povidomlennya-pro-oprilyudnennya-zayavi-pro-viznachennya-obsyagu-strategichnoi-ekologichnoi-ocinki-proyektu-planu-upravlinnya-richkovim-basejnom-richok-krimu-20252030>) (див. Додаток 1).

Зауваження та пропозиції, що надійшли у процесі консультацій з Міндовкіллям та МОЗ, а також громадських обговорень були враховані при складанні даного Звіту або обгрунтовано відхилені.

Звіт СЕО разом з Повідомленням про оприлюднення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку будуть оприлюднені на офіційному веб-сайті Держводагентства України та внесені до Єдиного реєстру СЕО.

Враховуючи значний обсяг інформації, що відображена у ПУРБ та для ефективнішої взаємодії з громадськістю строк громадського обговорення Звіту становитиме 30 днів.

Зауваження і пропозиції до проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку, одержані протягом встановленого строку, будуть розглянуті в обов'язковому порядку та внесені до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

За результатами громадського обговорення та консультацій з органами виконавчої влади будуть підготовлені довідки, в яких підсумовано отримані зауваження і пропозиції та зазначено, яким чином у документі державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку вони враховані.

Надалі інформування про затвердження ПУРБ буде проведено відповідно до вимог статті 16 Закону, а моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення згідно статті 17.

Інв. № підп.	Підп. і дата	нв. № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт					Арк
					про стратегічну екологічну оцінку					59
					проекту Плану управління річковим басейном річок Криму					
					(2025-2030)					
					Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат	

6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України № 296 від 10.08.2018, у даному розділі описуються наслідки довкілля, у тому числі для здоров'я населення - будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

За походженням екологічний вплив може бути первинним, тобто безпосередньо пов'язаним з впливом проекту на екосистему (забруднення атмосфери при будівництві та експлуатації продуктами згорання палива та викидами пилу при проведенні земляних робіт і переміщенні автотранспорту в межах будмайданчику) і вторинним, що є наслідком первинних змін в екосистемі.

Первинний екологічний вплив від реалізації заходів, запропонованих Програмою на підставі проведеного аналізу у розділах 2 - 4 для населення, стану атмосферного середовища, водних ресурсів, ґрунтів, біорізноманіття та природоохоронних територій, оцінюється як прийнятний, проте, оскільки для більшості заходів необхідне проведення оцінки впливу на довкілля його уточнення буде забезпечено під час проходження відповідної процедури.

Вторинні наслідки – пряма повна або часткова зміна елементу навколишнього середовища, яка призведе до руйнування, зміни навколишнього середовища (наприклад, забруднення природних місць проживання нанесе шкоду видам фауни, які залежать від цього середовища проживання). Відповідно, вторинний вплив вважається прийнятним на підставі прийнятності первинного впливу.

Під кумулятивними впливами розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому, видів людської діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або

Інв. № підп.	Підп. і дата				Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 60
	Зм. інв. №					
	Інв. № дубл.					
	Підп. і дата					
	Підп. і дата					
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		

соціально-економічні умови, і які б не виявилися в разі відсутності інших видів діяльності, крім самої планованої діяльності. Кумулятивний вплив на етапі будівництва слід оцінювати у процесі оцінки впливу на довкілля, оскільки у ДДП відсутні конкретні дані щодо кількості спецтехніки, що залучатиметься, термінів проведення робіт, координати місць виконання робіт. Для того, щоб детально проаналізувати кумулятивний вплив необхідно точно визначити характер будівельних робіт, що проводяться поруч/навколо об'єкту та чи їх обсяг зможе викликати сукупний вплив на атмосферне повітря, водні ресурси, ґрунти та інші компоненти.

Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які, працюючи разом протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись згодом в одному і тому ж районі, можуть викликати значні наслідки. Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом часу перевершують її можливість їх асиміляції або трансформації.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту. При дотриманні проєктних рішень, що передбачатимуться окремою проєктною документацією можливість виникнення синергічних наслідків, - мінімальна.

Через окупацію півострову Крим починаючи з 2014 року відсутні достовірні дані про екологічний та хімічний стан масивів поверхневих вод, хімічний та кількісний стан масивів підземних вод. Розробка ПЗ без наявності та аналізу масивів даних щодо стану компонентів довкілля є неефективною. У зв'язку з відсутністю планованих природоохоронних заходів спрогнозувати наслідки від їх реалізації неможливо.

Ймовірно, більшість заходів, що будуть затвержені після обстежень об'єктів на території звільненого Криму підпадатимуть під плановану діяльність, яка вимагатиме проходження оцінки впливу на довкілля згідно ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля». Саме під час розробки звіту з ОВД вдасться достовірно та повно оцінити можливий негативний вплив від діяльності, маючи інформацію щодо місцезнаходження, розмір, потужність або розміщення ресурсів.

Інв. № підп.	Підп. і дата				Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 61
	Зм. інв. №					
	Інв. № дубл.					
	Підп. і дата					
	Зм. Кільк № докум. Підп. Дат					

«Методичних рекомендацій щодо встановлення екологічних цілей, розробки програми заходів та виконання аналізу економічної ефективності програми заходів Плану управління річковим басейном» спільно з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, неурядовими громадськими організаціями (далі - НГО), науково-освітніми установами (далі - НОУ) та іншими заінтересованими сторонами з урахуванням пропозицій та рішень відповідної Басейнової ради буде розроблена Програма заходів.

Після розробки ПЗ стане можливим розгляд виправданих альтернатив ДДП на виконання норми частини шостої статті 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

8.2 Використані методи при складанні Звіту

Під час складання СЕО до ПУРБ використовувались такі основні методи:

- використання даних, наявних в ПУРБ, інформаційно-аналітичних оглядах, експертні оцінки; інша доступна інформація;
- використання таких аналітичних методів, як порівняльний аналіз, аналіз тенденцій, SWOT-аналіз;
- методи участі громадськості: інформування, консультування, коментування, обговорення.

Стратегічна екологічна оцінка ПУРБ здійснювалася в спосіб, що передбачав такий алгоритм дій:

- 1) визначення ключових екологічних проблем басейну річок Криму;
- 2) проведення оцінки стану довкілля й виявлення трендів, характерних для окремих компонентів навколишнього середовища та стану здоров'я населення у межах басейну;
- 3) аналіз відповідності цілей ПУРБ стратегічним цілям державної екологічної політики;
- 4) розробка заходів з пом'якшення ймовірних негативних впливів реалізації ПУРБ;
- 5) формулювання пропозицій щодо моніторингу; підготовка звіту про СЕО ПУРБ.

8.3 Труднощі, що виникли у ході розробки звіту СЕО

При підготовці Звіту зі стратегічної екологічної оцінки виникали такі складнощі:

Підп. і дата	
Зм. інв. №	
інв. № дубл.	
Підп. і дата	
інв. № підп.	

						Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 64
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат			

- у зв'язку з окупацією території АР Крим військами РФ, починаючи з 2014 року відсутні достовірні та оперативні дані щодо якості компонентів довкілля;

- відсутність розробленої програми заходів, яку можна було б оцінити у складі СЕО. Відсутність заходів пояснюється необхідністю проведення попередніх досліджень водних об'єктів та гідротехнічних споруд, аналіз ризиків, а лише потім розробка ефективних заходів;

- відсутність рекомендацій щодо вибору методів аналізу відповідно стадії ДДП;

- відсутність затверджених методик для комплексного прогнозування впливу на довкілля та проведення оцінки за видами впливів на довкілля, особливо в контексті довгострокових перспектив.

Інв. № підп.	Підп. і дата	№ № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата						Звіт про стратегічну екологічну оцінку проскту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк
											65
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат							

9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення.

Програма моніторингу складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету, ключові індикатори та критерії для оцінки. Порядок здійснення моніторингу затверджено Постановою Кабінету Міністрів України №1272 від 16.12.2020р «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення»(далі – Постанова).

Для здійснення моніторингу замовник документа державного планування розробляє заходи з урахуванням результатів громадського обговорення, консультацій з органами виконавчої влади у процесі проведення стратегічної екологічної оцінки та транскордонних консультацій (у разі їх проведення). Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

- виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, короткострокових (на один рік), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

- запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування;

- виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, необхідно визначити:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про

Підп. і дата					Звіт про стратегічну екологічну оцінку проспекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк
Зм. інв. №						
інв. № дубл.						
Підп. і дата						
інв. № підп.						
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		66

Інв № підл	Підп. і дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл.	Підп. і дата

Таблиця 9.1 Індикатори, що відображають наслідки виконання ПУРБ для поверхневих вод

Компонент довкілля	Характеристика	Метод визначення	Одиниці виміру	Періодичність
МПВ	Гідроморфологічний стан	Здійснюється згідно з Методикою, затвердженою наказом УкрЦГМ №23 від 19.02.2019 р. за п'ятьма класами.	<u>клас</u> «відмінний», «добрий», «задовільний», «поганий», «дуже поганий»	Періодичність відбору проб повинна відповідати вимогам, зазначених у Додатку 1 до Порядку здійснення державного моніторингу вод, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758
	Хімічний стан	Базується на визначенні концентрацій пріоритетних речовин зазначених у Директиві 2008/105/ЄС із врахуванням Директиви 2013/39/EU250, де встановлено граничні значення екологічних нормативів якості. В Україні на даний час для оцінки стану МПВ наказом Мінприроди від 6 лютого 2017 року № 45, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 20 лютого 2017 року за № 235/30103 визначено перелік показників, екологічні нормативи якості для яких встановлено у Додатку 8 наказу Мінприроди від 14.01.2019 №5 «Про затвердження Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод». Для оцінки хімічного стану МПВ використовуються статистично оброблені дані вимірювань вмісту	<u>клас</u> «добрий», «недосягнення доброго»	

Зм.	
Кільк.	
№ докум.	
Підп.	
Дата	

Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
проекту Плану управління річковим басейном річок Криму
(2025-2030)

Інв. № підл.	Підп. і дата	Взам. інв. №	Інв. № дубл.	Підп. і дата

Зм.	Кільк.	№ докум.	Підп.	Дата

Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
проєкту Плану управління річковим басейном річок Криму
(2025-2030)

		забруднюючих речовин у поверхневих водах МПВ басейну річок Криму, що будуть проведені в рамках програм діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод, а саме: середнє та максимальнє значення.	
	Екологічний стан	Визначення екологічного стану масиву поверхневих вод здійснюється за біологічними, гідроморфологічними, хімічними та фізико-хімічними показниками, які узагальнено характеризують стан. Віднесення МПВ до певного екологічного стану здійснюється відповідно до наказу Мінприроди від 14.01.2019 №5 «Про затвердження Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод».	<u>стан</u> «відмінний», «добрий», «задовільний», «поганий», «дуже поганий»
	Екологічний потенціал	Визначення екологічного потенціалу для штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод здійснюється за біологічними та фізико-хімічними показниками, наведеними у додатку 7 до «Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного	<u>клас</u> добрий», «задовільний», «поганий», «дуже поганий»

<i>Інв. № підл.</i>	<i>Підп. і дата</i>	<i>Взам. інв. №</i>	<i>Інв. № дубл.</i>	<i>Підп. і дата</i>

<i>Зм.</i>			з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод».		
<i>Кільк.</i>					
<i>№ докум.</i>					
<i>Підп.</i>					
<i>Дата</i>					
<p>Звіт про стратегічну екологічну оцінку проєкту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)</p>					
<i>Арк.</i>					
70					

Моніторинг підземних вод. Кількісний та хімічний стан підземних вод контролюється в рамках державної системи моніторингу підземних вод і прогноуються зміни стану як у природних умовах, так і під впливом діяльності людини. Кількісний та хімічний моніторинг проводиться в одних і тих самих спостережних свердловинах. Моніторинг проводиться як в безнапірних, так і в напірних водоносних горизонтах в умовах: природних, слабо порушених і порушених. Порушені умови досліджуються в межах експлуатаційних водозаборів.

Державний моніторинг підземних вод включає діагностичний та операційний моніторинг, показники і періодичність яких визначені згідно з ВРД і наведені у Додатку 2 Порядку здійснення державного моніторингу вод. Складовими державного моніторингу масивів підземних вод є моніторинг кількісних, хімічних і фізико-хімічних показників. Порядок здійснення державного моніторингу вод не визначає мережу моніторингу (зокрема кількість пунктів моніторингу), але встановлює періодичність і досліджувані показники. Складовими державного моніторингу підземних вод є моніторинг кількісних, хімічних та фізико-хімічних показників.

Таблиця 9.2 Індикатори, що відображають наслідки виконання ПУРБ для підземних вод

Суб'єкт моніторингу	Найменування показника	Періодичність
Діагностичний моніторинг**		
Держгеонадра	рівні	один три рази на місяць
	Температура, окисно відновний потенціал, перманганатна окиснюваність, мінералізація	не менше ніж двічі на рік
	макрокомпоненти: - кальцій, магній, натрій, калій, гідрокарбонатні іони, ферум загальний, флуор	чотири рази на рік
	мікрокомпоненти	один раз на рік
	забруднюючі речовини згідно з переліком, що затверджується Мінприроди	чотири рази на рік
	специфічні синтетичні забруднюючі речовини (пестициди, фармацевтичні препарати та інші речовини)	один раз на два шість років
	специфічні несинтетичні забруднюючі речовини (уран, радій, радон та інші речовини)	

Підп. і дата	Зм. інв. №	Інв. № підп.
Інв. № дубл.	Підп. і дата	Інв. № підп.
Зм.	Кільк.	№ докум.
Підп.	Дат	

Операційний моніторинг***

Держгеонадра	Гідрогеологічний режим: рівні підземних вод	один п'ять разів на місяць
	жорсткість загальна, карбонатна, некарбонатна мініралізація	щокварталу, не менше ніж двічі на рік
	феноли нафтопродукти синтетичні поверхнево активні речовини	один раз на один два роки
	макрокомпоненти: гідрокарбонатні іони, кальцій, калій, магній натрій, силіцій, ферум загальний, флуор	щокварталу, не менше ніж двічі на рік
	мікрокомпоненти: алюміній, аргентум, берилій, кобальт, купрум, манган, молібден, нікель, селен, стронцій, хром, цинк	один раз на рік
	забруднюючі речовини згідно з переліком забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод, що затверджується Мінприроди	щокварталу, не менше ніж двічі на рік
	специфічні синтетичні забруднюючі речовини (пестициди, фармацевтичні препарати та інші речовини); специфічні несинтетичні забруднюючі речовини (уран, радій, радон та інші речовини)	один раз на шість років

** Дані уточнюються та доповнюються з урахуванням специфіки масиву.

*** Дані уточнюються та доповнюються з урахуванням специфіки масиву та за результатами діагностичного моніторингу

Періодичність спостережень та перелік контрольованих показників для підземних вод визначено у додатку 2 Порядку здійснення державного моніторингу вод.

Підп. і дата	
Зм. інв. №	
Інв. № дубл.	
Підп. і дата	
Інв. № підп.	

					Звіт про стратегічну екологічну оцінку проскту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 72
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат		

10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Через відсутність програми конкретних заходів, що будуть спрямовані на покращення стану водних ресурсів басейну річок Криму, тобто інформації про характер діяльності або об'єкти (у тому числі їх місцезнаходження, розмір, потужність або розміщення ресурсів) спрогнозувати ймовірний транскордонний вплив від реалізації ДДП неможливо. Окрім того, на території басейну відсутні транскордонні ділянки.

Інв. № підп.	Підп. і дата	№ № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	Звіт про стратегічну екологічну оцінку проєкту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)					Арк
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат						
										74

спорудах та охоронних територіях. За результатами обстежень будуть сформовані можливі ризики та розроблені високоефективні заходи для їх вирішення.

Стратегічні цілі ПУРБ відповідають цілям екологічної політики України, що визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

Інв. № підп.	Підп. і дата	№ № дубл.	Зм. інв. №	Підп. і дата	<p style="text-align: center;">Звіт про стратегічну екологічну оцінку проскту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)</p>					Арк
										76
Зм.	Кільк	№ докум.	Підп.	Дат						

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20 березня 2018 року;
2. ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 року;
3. ЗУ «Про державні цільові програми» від 18.03.2004 року;
4. ЗУ «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 року;
5. ЗУ «Про управління відходами» від 20.06.2022 року;
6. ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 року;
7. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 18.07.2019 № 260 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування»;
8. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10 серпня 2018 року № 296 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування»;
9. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 29 грудня 2018 року № 465 «Зміни до Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування»;
10. Природа Криму під окупацією [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://ppu.gov.ua/documents/pryroda-krymu-pid-okupatsiieiu/>.
11. Аналітично-інформаційна довідка з питань екологічної політики, природокористування на ТОТ України в Криму [Електронний ресурс] // Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://ppu.gov.ua/documents/analitichno-informatsiyna-dovidka-z-pytan-ekolohichnoi-polityky-pryrodokorystuvannia-na-tot-ukrainy-v-krymu/>.
12. Стратегія відновлення Криму після деокупації [Електронний ресурс] // Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим.. – 2023. – Режим доступу до ресурсу: <https://ppu.gov.ua/documents/stratetiia-vidnovlennia-krymu-pislia-deokupatsii/>.
13. Аналітично-інформаційна довідка щодо стану охорони здоров'я на тимчасово окупованій території України в Криму [Електронний ресурс] // Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим.. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://ppu.gov.ua/documents/analitichno-informatsiyna-dovidka-shchodo-stanu-okhoroni-zdorov'ya-na-tymchasovo-okupovanii-teritorii-ukrainy-v-krymu/>.

Підп. і дата						Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)	Арк 77
Зм. інв. №						Зм.	Кільк
нв. № дубл.						№ докум.	Підп.
Підп. і дата						Дат	
Інв. № підп.							

Додаток 1 Розміщення Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки на сайті Держводагенства України

ПРО НАС

ДІЯЛЬНІСТЬ

ГРОМАДЯНАМ

ПРЕСЦЕНТР

ПУБЛІЧНА ІНФОРМАЦІЯ

ВОДОГОСПОДАРСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Пошук

Новини

Повідомлення про оприлюднення Заяв про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєктів ПУРБ

Повідомлення про оприлюднення Заяв про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєктів ПУРБ

опубліковано 27.12.2023 17:27

Відповідно до частини 2 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Держводагенство розпочинає процедуру стратегічної екологічної оцінки та оприлюднює на офіційному вебсайті Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки 9 проєктів Планів управління річковими басейнами:

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Плану управління річковим басейном Дніпра (2025-2030);

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Плану управління річковим басейном Дністра (2025-2030);

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Плану управління річковим басейном Дону (2025-2030);

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Плану управління річковим басейном Дунаю (2025-2030);

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Плану управління річковим басейном Вісли (2025-2030);

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Плану управління річковим басейном Південного Бугу (2025-2030);

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Плану управління річковим басейном річок Причорномор'я (2025-2030);

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Плану управління річковим басейном річок Приазов'я (2025-2030);

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Плану управління річковим басейном

Основні новини

12.01.2024 12:46

Лабораторія моніторингу вод Північного регіону Держводагенства отримала атестат про акредитацію

10.01.2024 10:54

16 січня у форматі відеоконференції відбудеться засідання басейнової ради нижнього Дунаю

09.01.2024 10:57

18 січня відбудеться засідання Басейнової ради річки Тиса

Активізація Windows
Перейдіть до розділу "Наст

Рисунок 1 Розміщення Повідомлення про заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки на сайті Держводагенства України

(<https://davr.gov.ua/news/povidomlennya-pro-oprilyudnennya-zayav-pro-viznachennya-obsyagu-strategichnoi-ekologichnoi-ocinki-proyektiv-purb>)

→ Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)

Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030)

опубліковано 27.12.2023 16:56

Державним агентством водних ресурсів України розроблено проект Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030) та розпочато процедуру його стратегічної екологічної оцінки відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі – Закон).

Так, відповідно до частини 2 статті 10 Закону на офіційному вебсайті Державного агентства водних ресурсів України оприлюднено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030).

Громадськість у межах строку громадського обговорення має право подати зауваження та пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030).

У рамках громадського обговорення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування просимо надавати письмові зауваження та пропозиції на поштову адресу: вул. Велика Васильківська, 8, м. Київ, 01024 або на електронну адресу: rbmp@davr.gov.ua з поміткою в темі листа «Пропозиції до заяви про CEO».

Строк подання пропозицій та зауважень до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Плану управління річковим басейном річок Криму (2025-2030) становить 10 днів з дня її оприлюднення. Пропозиції та зауваження, подані після встановленого строку, не розглядаються.

Заява про CEO ПУРБ річок Криму

Основні новини

12.01.2024 12:46

Лабораторія моніторингу вод Північного регіону Держводагентства отримала атестат про акредитацію

10.01.2024 10:54

16 січня у форматі відеоконференції відбудеться засідання басейнової ради нижнього Дунаю

Рисунок 2 Розміщення Повідомлення про заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки на сайті Держводагентства України
(<https://davr.gov.ua/povidomlennya-pro-oprilyudnennya-zayavi-pro-viznachennya-obsyagu-strategichnoi-ekologichnoi-ocinki-proyektu-planu-upravlinnya-richkovim-basejnom-richok-krimu-20252030>)

Додаток 2 Свідоцтво № 227

Свідоцтво № 227 від 15.11.2019 р. про проходження підвищення кваліфікації за темою «Здійснення оцінки впливу на довкілля (ОВД) в Україні: особливості та перший досвід впровадження. Стратегічна екологічна оцінка»

Додаток 3 Свідоцтво №230

Свідоцтво №230 від 15.11.2019 р. про підвищення кваліфікації «Здійснення оцінки впливу на довкілля (ОВД) в Україні: особливості та досвід впровадження. Стратегічна екологічна оцінка».

Додаток 4 Свідоцтво №229

Свідоцтво №229 від 15.11.2019 р. про підвищення кваліфікації «Здійснення оцінки впливу на довкілля (ОВД) в Україні: особливості та досвід впровадження. Стратегічна екологічна оцінка».

